

Θεσσαλονίκη, 16 Σεπτεμβρίου 2018

**Συνέντευξη Τύπου
του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκου Μητσοτάκη
στο πλαίσιο της 83ης Δ.Ε.Θ.
(β' Μέρος)**

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ (EPSILON): κ. Πρόεδρε, στη χθεσινή σας ομιλία, την οποία παρακολούθησα με προσοχή, αναφερθήκατε ενάντια σε όλες τις πολιτικές της Κυβέρνησης, σε όλες τις πολιτικές του κ. Τσίπρα. Θα ήθελα, όμως, να σας ρωτήσω γιατί αντιδράτε σε περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα η αποκατάσταση των συμβασιούχων ή για τα αναδρομικά των ενστόλων, πολιτικές άδικες για τις οποίες είχατε και εσείς ευθύνη ως κυβέρνηση.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε, Γιακουμή, δεν αντιδράσαμε ποτέ για τα αναδρομικά των ενστόλων. Οι δικαστικές αποφάσεις πρέπει να εφαρμόζονται. Και θυμίζω ότι εμείς είμαστε οι πρώτοι οι οποίοι εφαρμόσαμε την απόφαση και δώσαμε το 50% των αναδρομικών. Και έχω πει δημόσια ότι πρέπει να λήξει αυτή η εκκρεμότητα. Άρα δεν υπάρχει κανένα ζήτημα σε αυτό το αντικείμενο.

Για τους συμβασιούχους, θέλω να είμαι πολύ ξεκάθαρος. Ο συμβασιούχος υπογράφει μία σύμβαση ορισμένου χρόνου. Δεν στοιχειοθετείται δικαίωμα μονιμοποίησης, το απαγορεύει εξάλλου ρητά το σχετικό άρθρο του Συντάγματος. Υπάρχει, σήμερα, μία πραγματικότητα να καλύπτονται πάγιες και διαρκείς ανάγκες μέσα από τους συμβασιούχους; Ναι, υπάρχει αυτή η πραγματικότητα. Δεν γίνεται, παραδείγματος χάριν -το έχω πει πολλές φορές- άνθρωποι σε κρίσιμες θέσεις, όπως την ειδική αγωγή, να μην καλύπτονται από τακτικό προσωπικό. Έχουμε, ξέρετε, αυτή τη στρέβλωση στο Δημόσιο μερικές φορές, να έχουμε τακτικό προσωπικό εκεί που χρειαζόμαστε συμβασιούχους και να έχουμε συμβασιούχους εκεί που χρειαζόμαστε τακτικό προσωπικό. Αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, όμως, ότι ο αριθμός των συμβασιούχων μπορεί να ξεφύγει από κάθε έλεγχο, όπως συμβαίνει σήμερα για πελατειακούς λόγους και όχι για λόγους πραγματικής εξυπηρέτησης των αναγκών του κράτους. Όπως δεν γίνεται επίσης να ανοίγουμε μία κερκόπορτα για διεκδίκηση μονιμοποίησης του κάθε συμβασιούχου, γιατί πολύ απλά αυτό απαγορεύεται από το Σύνταγμα. Όταν λένε, λοιπόν, κάποιοι ότι θα διώξουμε τους συμβασιούχους αυτό είναι μία σαχλαμάρα. Λυπάμαι που το λέω έτσι. Το ελληνικό Δημόσιο προφανώς θα χρησιμοποιεί συμβασιούχους, όχι όμως στην έκταση που χρησιμοποιεί ο κ. Τσίπρας. Δεν πρέπει να δίνουμε την εντύπωση -είναι ανέντιμο και προς τους συμβασιούχους- ότι μία σύμβαση ορισμένου χρόνου μπορεί να είναι ο τρόπος να μπεις στο Δημόσιο από την πίσω πόρτα, ώστε με κάποιο τρόπο να μονιμοποιηθείς. Πολύ απλά αυτό είναι παράνομο και αντισυνταγματικό. Για αυτό μπήκε η σχετική πρόβλεψη στο Σύνταγμά μας.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΧΛΙΜΙΤΖΟΣ (ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ): Κύριε Πρόεδρε, τους τελευταίους μήνες τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έχουν αναδείξει μία σειρά από σκάνδαλα με τα οποία σχετίζονται υπουργοί της κυβέρνησης, όπως για παράδειγμα η κατάτμηση του έργου Πάτρα-Πύργου ή η πώληση πυρομαχικών, η απόπειρα πώλησης στη Σαουδική Αραβία. Κάποια από αυτά μάλιστα συνδέονται και με το στενό οικογενειακό περιβάλλον του Πρωθυπουργού, όπως είναι η εταιρεία Δίοδος - πλαστή ασφαλιστική ενημερότητα και τα λοιπά, μην τα επαναλαμβάνω, είναι γνωστά και έχουν γραφτεί πολλές φορές. Το ερώτημά μου είναι αν εσείς, εφ' όσον έρθετε στην εξουσία, σκοπεύετε να πάρετε κάποια πρωτοβουλία για την όζουσα αυτή κατάσταση. Τι σκοπεύετε να κάνετε και αν θα δούμε εξεταστική ή εξεταστικές επιτροπές.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Παπαχλιμίτζο, νομίζω ότι αυτή η κυβέρνηση έχει αποδείξει, με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους, ότι δεν έχει κανένα ηθικό πλεονέκτημα. Και δεν αναφέρομαι μόνο στις περιπτώσεις που παρουσιάσατε. Αναφέρομαι και στον τρόπο με τον οποίο έχει πορευθεί συνολικά. Μέρος αναπόσπαστο, για μένα, του χαρακτήρα ενός δημόσιου άνδρα είναι να λέει την αλήθεια. Και ο κ. Τσίπρας και τα στελέχη του και η κυβέρνησή του, σ' αυτό έχουν αποτύχει οικτρά. Λοιπόν, έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στη Δικαιοσύνη. Και δεν έχω καμία διάθεση να παρεμβαίνω την επόμενη μέρα στα χωράφια της. Και αν κάτι μπορώ να εξασφαλίσω, είναι ότι δεν θα υπάρχουν τηλέφωνα από δικούς μου Υπουργούς ή από δικούς μου συνεργάτες σε δικαστικούς λειτουργούς, ώστε να προωθούν κάποιες υποθέσεις ή να βάζουν στο συρτάρι κάποιες άλλες. Αυτά τελειώνουν την επόμενη μέρα των εκλογών, εφόσον με εμπιστευθεί ο ελληνικός λαός. Αυτό σημαίνει πραγματικά ανεξάρτητη Δικαιοσύνη. Η Δικαιοσύνη θα κάνει τη δουλειά της. Και αν υπάρχουν περιπτώσεις οι οποίες από τη Δικαιοσύνη θα έρθουν στη Βουλή, η Βουλή θα κάνει και αυτή τη δουλειά της, όπως ορίζει το Σύνταγμα. Έχω δεσμευτεί για μία εξεταστική επιτροπή και είναι η πιο σημαντική. Και αφορά το τι πραγματικά έγινε το πρώτο εξάμηνο του 2015. Για να μάθουμε πραγματικά πόση ζημιά έγινε στη χώρα και να αντιληφθούν οι Έλληνες πολίτες ότι πολλές από τις επιλογές, οι οποίες δεσμεύουν και σήμερα τη χώρα είναι προϊόν εκείνης της καταστροφικής περιόδου. Δεν νομίζω ότι τελειώνει αυτή η ιστορία με το να πει κανείς απλά ότι «είχα αυταπάτες» ή να έρθει να πει στη συνέχεια ότι «αφού κέρδισα δεύτερη εκλογή λέγοντας τα αντίθετα, δεν πειράζει». Ο κ. Τσίπρας πήγε και είπε στο Ευρωκοινοβούλιο «τι ζημιά έγινε στις τράπεζες, αφού μόνο 5 δις χρησιμοποιήσαμε για την ανακεφαλαιοποίησή τους». Είναι ή άσχετος ή ψεύτης. Διότι θα έπρεπε να γνωρίζει πολύ καλά ότι η αξία των μετοχών που κατείχε το ελληνικό Δημόσιο ξεπερνούσε τα 20 δισεκατομμύρια ευρώ. Και η αξία αυτή καταστράφηκε τελείως, ως αποτέλεσμα της τρίτης ανακεφαλαιοποίησης. Έγινε μια πάρα πολύ μεγάλη ζημιά, λοιπόν, στην περιουσία του Έλληνα φορολογούμενου, την οποία ο κ. Τσίπρας, για άλλη μια φορά, συστηματικά απέκρυψε.

ΝΙΚΟΣ ΑΡΜΕΝΗΣ (STAR): Κύριε Πρόεδρε, το 2020 έχουμε προεδρική εκλογή. Αν δεν εξασφαλίσετε 180 ψήφους για το πρόσωπο που θα προτείνετε, θα πάμε σε εκλογές, με απλή αναλογική. Φοβάστε το σενάριο της δεξιάς παρένθεσης;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Είμαι απολύτως πεπεισμένος ότι θα υπάρχει προεδρική πλειοψηφία στην επόμενη Βουλή. Όπως μπορώ να σας πω ότι, πριν από την προεδρική εκλογή, θα έχει ήδη αλλάξει ο εκλογικός νόμος.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ): Θέλω να γυρίσω λίγο στη Συμφωνία των Πρεσπών. Να υπενθυμίσω ότι η υπόθεση αυτή διαπραγματεύεται πολλά χρόνια, ότι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας έφτασαν τα πράγματα μέχρι κάποιο σημείο στο Βουκουρέστι και τα λοιπά, για να μη σας καθυστερώ. Τώρα λέτε εσείς ότι χάσαμε το ΝΑΤΟ. Δεν ανακτάται η υπόθεση. Δημιουργεί τετελεσμένα νομικά η Συμφωνία των Πρεσπών, δεν μπαίνει θέμα. Υπάρχει ο δρόμος, όμως, ο ευρωπαϊκός. Και θέλω να μου πείτε αν έχετε προετοιμαστεί, γιατί πολύ σύντομα θα βρεθούμε απέναντι σ' αυτήν την ιστορία, δεδομένου ότι η υπόθεση της συμφωνίας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο θα φτάσει αργά ή γρήγορα, με κίνδυνο να διχάσει τους Έλληνες και να ενώσει τους

Σκοπιανούς, όπως είπατε χαρακτηριστικά πριν από μερικούς μήνες. Θέλω να σας ρωτήσω, λοιπόν, αν έχετε σχεδιάσει κάτι στην ευρωπαϊκή πορεία των Σκοπίων. Και το θέμα γλώσσα «μακεδονική» και ταυτότητα «μακεδονική», τι περιεχόμενο έχει για την πολιτική σας;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Θέλω, κ. Διαμαντόπουλε, να επαναλάβω και εδώ από τη Θεσσαλονίκη, ότι καμία προηγούμενη κυβέρνηση δεν είχε δεχθεί την εκχώρηση «μακεδονικής γλώσσας» και «μακεδονικής ταυτότητας». Γιατί ακριβώς αυτά τα δύο στοιχεία συνθέτουν τον πυρήνα ενός εν δυνάμει νέου μακεδονικού αλυτρωτισμού. Το ζήτημα δεν ήταν ποτέ ο Μέγας Αλέξανδρος και τα αγάλματα τα οποία ο κάθε κ. Γκρουέφσκι ήθελε να χτίσει στα Σκόπια. Όλοι γνωρίζαμε ότι αυτό ήταν ένας τόσο ανυπόστατος ιστορικός ισχυρισμός, που δεν θα μπορούσε να αντέχει σε καμία ουσιαστική κριτική. Αλλά το πρόβλημα ήταν πάντα η γλώσσα και η εθνότητα. Και τα τηλεγραφήματα τα οποία είδαν πρόσφατα το φως της δημοσιότητας -δεν είναι καινούργια, τα είχαμε δει και στο παρελθόν- καταδεικνύουν τι; Ότι η μόνιμη διεκδίκηση και ο τελικός στόχος των Σκοπιανών ήταν ακριβώς να πετύχουν αυτό. Την κατοχύρωση της γλώσσας και της εθνότητας. Και αυτό το πέτυχαν. Το πέτυχαν με τη σημερινή κυβέρνηση, με τον κ. Τσίπρα και τον κ. Καμμένο. Όπως σας είπα, αυτή η συμφωνία δημιουργεί προηγούμενα και τετελεσμένα. Η πορεία των Σκοπίων προς την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια πορεία η οποία προς το παρόν προδιαγράφεται μακρά. Θα εξετάσουμε, την επόμενη μέρα όλες τις δυνατότητες που έχουμε στη διάθεσή μας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΑΜΠΟΥΚΑΣ (LIBERAL.GR): Θέλω να σας ρωτήσω το εξής, σχετικά με τους νέους οι οποίοι αναμφισβήτητα είναι το πρώτο κομμάτι της κοινωνίας που πρέπει να προσέξει ο επόμενος πρωθυπουργός, δεδομένου ότι είναι η μερίδα της κοινωνίας στην οποία πρέπει να ελπίζουμε. Τι παραπάνω έχετε να τους πείτε από τον κ. Τσίπρα, τι έχετε να εγγυηθείτε εσείς στους νέους, ώστε να τους εντάξετε σταδιακά στη δημιουργία και στην παραγωγικότητα της χώρας;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Το πρώτο που θα ήθελα να τους πω -το είπα και χθές στην ομιλία μου- είναι ότι πρέπει να ψηφίσουν. Πρέπει να συμμετέχουν στη διαμόρφωση του μέλλοντός τους. Ελπίζω να ψηφίσουν όσο το δυνατόν περισσότεροι τη Νέα Δημοκρατία, αλλά σε κάθε περίπτωση πρέπει να ψηφίσουν. Διότι η ιστορία δεν γράφεται ποτέ από αυτούς που απέχουν. Και η ιστορία αφορά την επόμενη γενιά, πολύ περισσότερο από ό,τι αφορά εμάς. Αυτοί είναι το μέλλον της χώρας και σε αυτούς πρέπει, πάνω από όλα, να μιλήσουμε.

Αυτό που μπορώ να τους πω είναι ότι η βασική μου προτεραιότητα κινείται σε δυο κατευθύνσεις: παιδεία και δουλειές. Γιατί παιδεία; Διότι, όπως σας είπα, είναι ο βασικός μηχανισμός με τον οποίο θέλω να δώσω ευκαιρίες σε νέους ανθρώπους, ειδικά στους νέους που δεν προέρχονται από τις λεγόμενες προνομιούχες τάξεις. Και για αυτό και επιμένω τόσο πολύ σε μια τολμηρή μεταρρύθμιση η οποία ξεκινάει από το σχολείο, συνεχίζεται με την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση την οποία την έχουμε τελείως παραμελήσει, και καταλήγει στο πανεπιστήμιο. Παντού γύρω μου, όπου πηγαίνω, βλέπω καταπληκτικά νέα παιδιά. Κάνουν πολύ ενδιαφέροντα πράγματα. Τους είδα και χθές στα περίπτερα των start-ups και στα περίπτερα των πανεπιστημίων να διακρίνονται, με ηλεκτρικά αυτοκίνητα και drones στην πρώτη γραμμή της τεχνολογίας. Είναι παιδιά με όραμα, με διάθεση, με μεράκι για πραγματική προκοπή. Αλλά τους βλέπω και αλλού. Τους βλέπω στα χωράφια, βλέπω νέους αγρότες χωρίς κατ' ανάγκη να έχουν σπουδάσει, αλλά πονάνε αυτό το οποίο κάνουν και θέλουν να διεκδικήσουν το δικαίωμα να ζήσουν σε μια καλύτερη Ελλάδα. Και δεν σας κρύβω ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που εντοπίζω σήμερα σε ένα βαθμό και στη νέα γενιά είναι αυτή η εικόνα ότι λίγο-πολύ όλοι το ίδιο είμαστε και τελικά τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει.

Σας το λέω ειλικρινά, δεν ξέρω πόσους θα μπορέσω να πείσω ότι πραγματικά είμαστε διαφορετικοί από τους σημερινούς κυβερνώντες. Δεν είναι εύκολο ξέρετε, έχω πλήρη αίσθηση της καχυποψίας που υπάρχει στην κοινωνία. Θα ήμουν, όμως, πραγματικά πολύ ικανοποιημένος εάν κάποιος, οι οποίοι ενδεχομένως να μην μας ψηφίσουν σε αυτές τις εκλογές, να μας ψηφίσουν στις μεθεπόμενες

εκλογές, διότι τότε θα έχουν πραγματικά δει ότι υπάρχουν πολιτικές δυνάμεις που τιμούν το λόγο τους και μπορούν να φέρουν πραγματικά αποτελέσματα. Άρα, αυτή η άσκηση του πώς μπορούμε να κερδίσουμε ξανά την εμπιστοσύνη της νέας γενιάς, δεν είναι μια άσκηση εύκολη. Έχω κι εγώ τρία παιδιά, τα δυο μου μεγάλα είναι 21 και 20, μιλώ με τα ίδια, μιλώ με τους φίλους τους, έχουν άλλες αγωνίες, άλλες αναζητήσεις. Κινούνται ταυτόχρονα σε δυο διαφορετικούς κόσμους. Στον πραγματικό και στον ψηφιακό. Και βλέπουν με αγωνία τις προκλήσεις, αλλά και τους κινδύνους ενός κόσμου που αλλάζει ραγδαία. Επιχείρησα και χθες, στον περιορισμένο χρόνο που εκ των πραγμάτων είχα στην διάθεση μου, να παρουσιάσω αυτό τον κόσμο που αλλάζει. Γιατί πράγματι, τόσες φορές στην Ελλάδα η συζήτηση περιστρέφεται -και δικαιολογημένα ενδεχομένως- γύρω από φόρους, γύρω από επιδόματα, γύρω από παροχές. Χάνουμε τη μεγάλη ιστορία. Μεγάλος κίνδυνος της Ελλάδος είναι να βρεθεί στην πλευρά των ηττημένων σε αυτόν τον φοβερό μετασχηματισμό ο οποίος συμβαίνει σήμερα παγκόσμια. Και πρέπει να είμαστε στην πρώτη γραμμή της καινοτομίας, της τεχνολογίας, του αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Πιστεύω ότι οι νέοι μας θα το κάνουν αυτό. Θα βάλουν πλάτη στη χώρα, πάνω από όλα. Και πιστεύω ότι και το ανθρώπινο κεφάλαιο το οποίο έφυγε στο εξωτερικό, πονεμένο και στεναχωρημένο, θα γυρίσει τελικά. Ένα μεγάλο μέρος από αυτούς τους ανθρώπους, θα γυρίσουν στην Ελλάδα, να στηρίξουν την ανάρρωση της ελληνικής κοινωνίας, να κάνουν αυτό, το οποίο τελικά όλοι όσοι ζήσαμε στο εξωτερικό το ξέρουμε πολύ καλά - ο νόστος είναι πολύ ισχυρός- και θέλουν να γυρίσουν τελικά στην πατρίδα τους. Αρκεί να μπορούμε να παρέχουμε στους νεότερους παιδεία και στους λίγο μεγαλύτερους δουλειές. Καλές δουλειές, ώστε να έχουν μια σταθερή και, όσο το δυνατόν, σε αυτόν τον απρόβλεπτο κόσμο, προβλέψιμη ζωή.

BIKY ΣΑΜΑΡΑ (NEWS247.GR): Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με μεγάλη προσοχή χθες το άνοιγμα που κάνατε στον κόσμο της Κεντροαριστεράς και της Αριστεράς στην ομιλία σας. Ιδίως γιατί κινηθήκατε σε μια ενωτική, θα έλεγε κανείς, ρητορική, σε αντίθεση με κάποια στελέχη που έχουν μια σκληρή ρητορική κατά της Αριστεράς. Έχω, λοιπόν, την εξής απορία. Αυτό το άνοιγμα, πως θα το μετουσιώσετε σε πράξη; Δηλαδή, εφόσον κερδίσατε τις εκλογές, και ας υποθέσουμε ότι είστε αυτοδύναμος και η κυρία Γεννηματά δεν συνεργάζεται μαζί σας, παρ' ότι έχετε πει ότι θα επιδιώξετε συνεργασίες, θα βάλετε, ούτως ή άλλως, πρόσωπα από την Κεντροαριστερά στην κυβέρνηση σας;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αυτή είναι η πρόθεσή μου, κυρία Σαμαρά. Αλλά πριν φτάσουμε σε αυτό το σημείο πιστεύω ότι και στα ψηφοδέλτιά μας θα δείτε μια σημαντική διεύρυνση προς τον κόσμο του Κέντρου, της Κεντροαριστεράς, και γιατί όχι, της Αριστεράς. Και στη συνέχεια, βέβαια, θα είναι στο χέρι των πολιτών να επιλέξουν τη σύνθεση της επόμενης Κοινοβουλευτικής Ομάδος.

ΝΙΚΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΦ.ΣΥΝ): Κύριε πρόεδρε, πριν λίγο, απαντώντας σε ερώτηση άλλου συναδέλφου, είπατε ότι η δημόσια διοίκηση μπορεί να λειτουργήσει με λιγότερα μέλη. Τι σημαίνει αυτό; Επαναφέρετε το θέμα των απολύσεων στο Δημόσιο; Άκουσα προηγουμένως που είπατε για τους συμβασιούχους την άποψή σας και για το κλείσιμο δημοσίων φορέων και υπηρεσιών, όπως είχαμε δει στην προηγούμενη συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ-Νέας Δημοκρατίας, με λουκέτα σε οργανισμούς και φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ποια θα είναι η πολιτική σας για τον δημόσιο τομέα; Ευχαριστώ πολύ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Φωτόπουλε, το έχω πει πολλές φορές. Θα συνεχίσω να το λέω, όσο κάποιος επιμένουν, είτε να μην ακούν αυτά τα οποία λέω, είτε να διαστρεβλώνουν τη θέση μου. Δεν θα γίνουν απολύσεις στο Δημόσιο. Αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι θα προσλαμβάνουμε έναν δημόσιο υπάλληλο για κάθε έναν που συνταξιοδοτείται. Έχω θέσει ένα πολύ πιο αυστηρό πλαίσιο προσλήψεων προς συνταξιοδοτήσεις. Και έχω εξηγήσει, επίσης, ξεκάθαρα, πώς αντιλαμβάνομαι την λειτουργία των συμβασιούχων. Απάντησα πριν στην ερώτηση αυτή. Όμως, το σχέδιό μου και το όραμά μου για τη δημόσια διοίκηση είναι πολύ πιο φιλόδοξο από αυτό. Και επειδή πράγματι έχω διαχειριστεί το χαρτοφυλάκιο αυτό σε μία πολύ δύσκολη και σκληρή συγκυρία, μπορώ να σας πω ότι έχω άποψη για το πώς η δημόσια διοίκηση μπορεί να αποδίδει καλύτερα και να παρέχει

καλύτερες υπηρεσίες. Συχνά μάλιστα και με λιγότερους πόρους. Έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στους δημόσιους υπαλλήλους να το κάνουν.

Επιτρέψτε μου μία προσωπική αναφορά. Όταν πήγα στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης σε μία εξαιρετικά κρίσιμη συγκυρία, εμπιστεύτηκα δημόσιους υπαλλήλους για όλες τις διαπραγματεύσεις με την τρόικα και μπορώ να σας πω ότι τους ανθρώπους με τους οποίους συνεργάστηκα θα τους ζήλευαν πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις. Είναι καταρτισμένοι, υπερήφανοι για τη δουλειά τους, είναι πατριώτες και θέλουν να λειτουργούν σε ένα Δημόσιο το οποίο θα αναγνωρίζει την αξία τους και θα τους δίνει τα κατάλληλα εφόδια να μπορούν να κάνουν αυτό που θέλουν. Να είναι, δηλαδή, καλοί κρατικοί λειτουργοί. Προσέξτε, κρατικοί λειτουργοί όχι δημόσιοι υπάλληλοι.

Για αυτό και επιμένω τόσο πολύ στην αξιολόγηση, όχι ως έναν μηχανισμό τιμωρητικό και σίγουρα όχι ως ένα εργαλείο για απολύσεις. Για να μπορούν να ξεχωρίζουν οι πραγματικά καλοί και να επιβραβεύονται και να προχωρούν πιο γρήγορα μέσα στη δημόσια διοίκηση. Αυτό είναι το δίκαιο. Και αυτοί οι οποίοι συστηματικά δεν αποδίδουν καλά, να έχουν τη δυνατότητα να βελτιωθούν και, εν πάση περιπτώσει, κάποιος να τους επισημαίνει ότι δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους. Δεν είναι κακό, ξέρετε, αυτό. Δεν ισοδυναμεί αυτό με απόλυση. Κανείς δεν είπε τέτοιο πράγμα. Αλλά το να φωνάξει κάποιον ο προϊστάμενός του και να του πει: «κοίταξε να δεις, η αξιολόγηση δείχνει ότι εδώ υστερείς και εκεί υστερείς», φαντάζομαι ότι αυτό είναι κάτι το οποίο μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι είναι απαραίτητο να γίνει.

Και βέβαια -δεν θα κουραστώ να το λέω- ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης είναι μία πολύ μεγάλη πρόκληση. Λυπάμαι που θα το πω, αλλά πρακτικά τίποτα δεν έχει γίνει σε αυτή την κατεύθυνση από τη σημερινή κυβέρνηση. Και έχω παρουσιάσει ένα πολύ εμπειριστατωμένο σχέδιο για το πώς αντιλαμβανόμαστε την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στο Δημόσιο και γιατί θεωρώ σημαντικό ότι ο Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής πρέπει να είναι παρά τω Πρωθυπουργώ, Υπουργός Επικρατείας. Όστε να έχει δηλαδή την οριζόντια εποπτεία όλης της δημόσιας διοίκησης. Γιατί, πολλές φορές, το πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι ο κάθε Υπουργός - να το πω πολύ απλά- έχει το μπαϊράκι του, έχει το δικό του μαγαζί. Και πολλές φορές προκηρύσσονται τα ίδια και τα ίδια έργα και κανείς δεν ξέρει τι γίνεται, δεν γνωρίζει η δεξιά τι ποιεί η αριστερά. Αυτό πρέπει να αλλάξει και μπορεί να αλλάξει με ένα διαφορετικό σύστημα και σχέδιο διακυβέρνησης για την ψηφιακή μας πολιτική.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΑΚΟΣ (DIKAIOLOGITIKA.GR): Καλησπέρα και από εμένα, κύριε Πρόεδρε. Ήθελα να σας ρωτήσω το εξής. Το πολιτικό τοπίο, από εδώ και πέρα, έχει πάρα πολλές φουρτούνες. Άκουσα με προσοχή, πριν από λίγα λεπτά, την απάντηση που δώσατε στο συνάδελφο, τον κ. Νίκο Αρμένη, για την πεποίθησή σας ότι θα υπάρξει εκλογή του επόμενου Προέδρου της Δημοκρατίας. Θέλω να σας ρωτήσω το εξής, μου γεννάται δηλαδή η εξής απορία. Θυμάμαι ότι εσείς δεν έχετε ψηφίσει τον κ. Προκόπη Παυλόπουλο στην προηγούμενη διαδικασία το 2015. Έχετε εξηγήσει, μάλιστα, έχετε πει και τους λόγους γιατί έγινε αυτό. Λαμβάνοντας υπόψη, λοιπόν, ότι ο Πρωθυπουργός πριν από μία εβδομάδα, όλοι εδώ ακούσαμε, σε ανάλογη ερώτηση που του τέθηκε, είπε ότι ο κ. Παυλόπουλος είναι ένας εξαιρετικός Πρόεδρος της Δημοκρατίας και προφανώς εικάζω ότι έχει τη στήριξή του για την επόμενη εκλογή. Εσείς, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, και με δεδομένο αυτό που είπατε πριν -συχνώμη που πλατειάζω, αλλά έχουν σημασία όλα αυτά- την απλή αναλογική που αν δεν εκλέξουμε τον επόμενο Πρόεδρο της Δημοκρατίας θα φέρει μία σοβαρή αστάθεια στην χώρα, εσείς λοιπόν θα στηρίξετε το πρόσωπο του κ. Προκόπη Παυλόπουλου στην επόμενη προεδρική εκλογή ή έχετε κάτι άλλο υπόψη;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Μπορώ να σας πω δύο πράγματα, κ. Χρηστάκο. Πρώτον έχω μία πολύ καλή θεσμική συνεργασία με τον κ. Παυλόπουλο. Και δεύτερο, ότι είμαι απολύτως πεπεισμένος -

επαναλαμβάνω αυτό το οποίο είπα πριν- ότι θα υπάρχει προεδρική πλειοψηφία στην επόμενη Βουλή. Και δεν θα οδηγηθούμε πάλι σε πολιτική αναστάτωση, επειδή κάποιιοι θα επιλέξουν -για άλλη μία φορά- να εργαλειοποιήσουν το Σύνταγμα και να προκαλέσουν πρόωρες εκλογές, όπως έκαναν το 2015. Και αυτό, βέβαια, το οποίο σας λέω, υποστηρίζει και το πόσο σημαντικό είναι πια στην επόμενη συνταγματική αναθεώρηση να υπάρχει πλήρης αποσύνδεση μεταξύ της προεδρικής εκλογής και της διάλυσης της Βουλής, πράγμα το οποίο θα συμπεριλαμβάνεται και στις δικές μας θεσμικές προτάσεις.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΟΥΡΛΗΣ (HUFFINGTON POST.GR): Κύριε Πρόεδρε, έχουμε στην Ελλάδα, αυτήν τη στιγμή, 100.000 και κάτι ομήρους. Αυτοί οι όμηροι είναι οι συμβασιούχοι του ελληνικού δημοσίου. Είναι μέχρι σήμερα όμηροι των προηγούμενων κυβερνήσεων, από διαφορετικές παρατάξεις και κόμματα. Και καθ' υπερβολή, θα έλεγα ότι είναι όμηροι της σημερινής κυβέρνησης και πιθανόν των μελλοντικών κυβερνήσεων. Θα ήθελα μια πιο συγκεκριμένη απάντηση από εσάς, για το τι ακριβώς σκέφτεστε να κάνετε με αυτούς τους ομήρους. Δηλαδή, πέραν του γεγονότος ότι τα κόμματα ευθύνονται γιατί τους προσέλαβαν, όπως τους προσέλαβαν μέχρι σήμερα, οι άνθρωποι αυτοί έχουν οικογένειες, παιδιά, αγωνίες και υποχρεώσεις. Θα ήθελε ο καθένας από αυτούς από εσάς μία συγκεκριμένη απάντηση για το πώς σκέφτεστε το μέλλον του.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Φουρλή, πιστεύω ότι έδωσα μία εμπειριστατωμένη απάντηση, λέγοντας ξεκάθαρα ότι ένας νέος συμβασιούχος -θα αναφερθώ και στους παλιούς, διότι πράγματι, πρέπει να κάνει κανείς αυτήν τη διάκριση- όταν υπογράφει μια σύμβαση ορισμένου χρόνου, υπογράφει μια σύμβαση ορισμένου χρόνου. Και όταν λήγει η σύμβαση, δεν απολύεται. Να το ξεκαθαρίσουμε αυτό: λήγει η σύμβαση. Και το τι δυνατότητες ανανέωσης αυτής της σύμβασης υπάρχουν, είναι κάτι το οποίο εξαρτάται στη συνέχεια από τη διοίκηση. Είναι επίσης, όμως, πραγματικότητα, ότι σε πολλά κρίσιμα αντικείμενα υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι δεν είναι τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι. Άρα, έχουμε δύο κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων. Έχουμε υπαλλήλους οι οποίοι, καλύπτουν κάθε χρόνο, ξανά και ξανά, αυτό το οποίο λέμε, πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Άρα, τι σημαίνει αυτό; Ότι στην προτεραιοποίηση των προσλήψεων -και στο μέτρο που μπορούμε να προσλαμβάνουμε κόσμο στη δημόσια διοίκηση- ως προτεραιοποιήσουμε, επιτέλους, εκεί που έχουμε πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Σας ανέφερα πριν ένα παράδειγμα εργαζομένου στην ειδική αγωγή. Θα μπορούσα να μιλήσω και για τους εργαζόμενους, τις εργαζόμενες, κατά κύριο λόγο, στους βρεφονηπιακούς σταθμούς. Κρίσιμες, δηλαδή, ειδικότητες και προσωπικό το οποίο χρειάζεται σήμερα. Χρειάζεται σίγουρα, νοσηλευτικό προσωπικό στην Υγεία. Αλλά πρέπει να υπάρχει μία οργάνωση, στο πλαίσιο των στόχων και των προσλήψεων, ώστε να μπορούμε να την υποστηρίξουμε ως κράτος. Μην προσλαμβάνουμε δεξιά και αριστερά, με μόνο κριτήριο το να ικανοποιήσουμε πελατειακά κάποιες ανάγκες μας.

Ήμουν ο πρώτος Υπουργός, ο οποίος έκανε συστηματικό και συγκεκριμένο προγραμματισμό προσλήψεων και τον παρέδωσα στην επόμενη Κυβέρνηση, όταν έφυγα από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Το τι έγινε, νομίζω το γνωρίζετε πολύ καλύτερα εσείς. Εάν κάποιιοι επέλεξαν να κάνουν προσλήψεις σε άλλους φορείς, αυτό αφήνει εκ των πραγμάτων κενά σε κρίσιμες δημόσιες υπηρεσίες, όπου υπάρχουν πραγματικές ανάγκες. Ναι, λοιπόν, στον εξορθολογισμό του συστήματος, αναγνωρίζοντας όμως πάντα πού είναι οι ανάγκες και πότε πρέπει να καλύπτονται. Να σας δώσω ένα παράδειγμα ακόμα: Όταν μιλάμε για εποχικούς υπαλλήλους, στη δασική υπηρεσία, πραγματικά το κράτος δε χρειάζεται αυτούς τους υπαλλήλους να τους προσλαμβάνει όλον τον χρόνο, μπορεί να χρειαστεί να τους προσλάβει το καλοκαίρι. Άρα, από τη φύση τους, αυτοί είναι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου που καλύπτουν μία συγκεκριμένη ανάγκη. Είναι δυνατόν οι προσλήψεις να γίνονται τον Ιούλιο και τον Αύγουστο; Και πολλές φορές να συμπεριλαμβάνουν ανθρώπους, οι οποίοι μπορεί να έχουν ειδικές ανάγκες και να τους στέλνουν

μετά στα δάση, να πηγαίνουν να καθαρίζουν δασικούς δρόμους; Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά. Προφανώς και το κράτος πρέπει να λαμβάνει πρόνοια και πρόβλεψη ώστε να προσλαμβάνει άτομα με ειδικές ανάγκες -προτιμώ να τα αποκαλώ άτομα με ειδικές δεξιότητες- αλλά δεν μπορεί να τα στέλνει να καθαρίζουν δασικούς δρόμους. Άρα, καταλαβαίνετε ότι ο εξορθολογισμός του συστήματος απαιτεί μια πιο σύνθετη και οργανωμένη δουλειά η οποία έπρεπε να υπακούει σε μια κεντρική λογική. Όχι πώς θα βρω ψήφους, αλλά πώς θα εξυπηρετήσω καλύτερα τις ανάγκες των πολιτών. Το Δημόσιο είναι εδώ και χρηματοδοτείται από τον Έλληνα φορολογούμενο, για να εξυπηρετήσει τον πολίτη. Και σ' αυτήν την κεντρική λογική πρέπει να υπακούουν όλες οι δημόσιες πολιτικές μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ (READER.GR και ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ): Κύριε Πρόεδρε, καλό μεσημέρι. Διαβάζοντας τα νούμερα για το υπερπλεόνασμα, χάνουμε πολλές φορές κάτι το οποίο υπάρχει στην ελληνική οικονομική πραγματικότητα και αυτό είναι η συσσώρευση του ιδιωτικού χρέους. Χθές, περιγράψατε ένα αρκετά λεπτομερές σχέδιο για το ιδιωτικό χρέος. Απλά έχω ορισμένες ερωτήσεις που νομίζω ότι είναι χρήσιμο να απαντηθούν. Μιλήσατε για 120 δόσεις -έως και 120 δόσεις- με κατώτατο όριο καταβολής 20 ευρώ. Τι θα γίνει, κ. Πρόεδρε με όσους χρωστάνε ποσά πάνω από 3.000 ευρώ για τα οποία μιλήσατε χθές; Επίσης, είστε σίγουρος ότι αυτό το μέτρο θα βελτιώσει την εισπραξιμότητα ή μπορεί να δημιουργηθεί και άλλη μαύρη τρύπα; Και επίσης ένα τελευταίο σκέλος: Υπάρχουν πολλές οφειλές οι οποίες είναι παλιές και οι οποίες είναι από εταιρίες πολλές φορές οι οποίες είναι πτωχευμένες. Τι θα γίνει με αυτές τις ανείσπρακτες οφειλές, κύριε Πρόεδρε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Να ξεκινήσω από το τελευταίο κ. Ευγενίδη γιατί έχω ήδη μιλήσει για αυτό. Θα πρέπει, με θάρρος, να διαγράψουμε παλιές ανείσπρακτες οφειλές, έτσι ώστε να δώσουμε τη δυνατότητα στη φορολογική διοίκηση να εστιάσει στις οφειλές οι οποίες είναι εν δυνάμει εισπραξιμες. Αν ξέρετε πόσα φύλλα ελέγχου σήμερα γράφονται και πόσο ταλαιπωρείται η φορολογική διοίκηση για οφειλές που όλοι ξέρουμε ότι δεν πρόκειται ποτέ να εισπραχθούν, θα διαπιστώσετε ότι αυτό είναι χάσιμο χρόνου και κοροϊδεύουμε τους εαυτούς μας τελικά. Άρα, από τη στιγμή που υπάρχει και η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που ορίζει πενταετές όριο παραγραφής, είναι σωστό και λογικό η φορολογική διοίκηση να εστιάσει στις πρόσφατες οφειλές πρωτίστως, εκτός αν έχει κάποιους ειδικούς λόγους να μην το κάνει. Και νομίζω ότι αυτό θα είναι πιο αποτελεσματικό και ουσιαστικό.

Θέλω, όμως, να είμαι ξεκάθαρος, η ρύθμιση αυτή δεν αφορά μόνο όσους χρωστούν κάτω από 3.000 ευρώ. Θα προτάξουμε όμως αυτούς. Γιατί; Διότι είναι οι περισσότεροι. 4 στους 5 οφειλέτες, το επαναλαμβάνω, με βάση τα επίσημα στοιχεία της ΑΑΔΕ χρωστούν λιγότερα από 3.000 ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι είναι άνθρωποι οι οποίοι πιστεύω ότι πραγματικά θέλουν να εξυπηρετήσουν την οφειλή τους, αλλά δεν έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν. Για αυτούς, αυτό το ποσό είναι ένα σημαντικό ποσό το οποίο δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν. Πιστεύω ακράδαντα ότι μία, το τονίζω, μία, γιατί σήμερα έχουμε πολλές διάσπαρτες ρυθμίσεις, τολμηρή ρύθμιση η οποία θα θέσει ένα ελάχιστο όριο για κάποιον ο οποίος χρωστάει π.χ. 1.000 ευρώ -κάντε τους υπολογισμούς σε πόσο χρόνο θα μπορέσει πραγματικά να εξοφλήσει μια οφειλή αν δίνει το ελάχιστο των 20 ευρώ το μήνα- θα δώσει τη δυνατότητα να ρυθμίσουν πολλοί τις παλιές οφειλές και να είναι εντάξει και ενήμεροι στις τρέχουσες οφειλές. Σήμερα, η πραγματικότητα είναι ότι συμπολίτες μας τρέχουν, μπαίνουν σε μια ρύθμιση, τη χάνουν, ξαναρχίζουν από την αρχή. Έρχονται νέοι φόροι, νέες επιβαρύνσεις και αισθάνονται ότι ασφυκτιούν κάτω από ένα βουνό χρεών προς το Δημόσιο, το οποίο συνεχώς διογκώνεται. Έχουμε μιλήσει, όμως, εμείς και για τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε το ιδιωτικό χρέος συνολικά, άρα και για το χρέος το επιχειρηματικό. Και έχουμε εξηγήσει τη λογική μας για τη δεύτερη ευκαιρία. Ότι εκεί που χρωστάς -αν π.χ. χρωστάς σε μια τράπεζα- η ρύθμιση την οποία θα κάνεις με την τράπεζα θα πρέπει να συμπαρασύρει με κάποιο τρόπο και τις οφειλές προς το Δημόσιο, προς την εφορία και προς τα ασφαλιστικά ταμεία, ώστε να αντιμετωπίζεται ενιαία αυτή η οφειλή. Πάντως το ιδιωτικό χρέος είναι ο ελέφαντας στο δωμάτιο, είναι το μεγάλο πρόβλημα κάτω

από το χαλί. Έχει πάει από τα 80 δις. στα 130 δις. Αυτή η αύξηση αφορά την τελευταία τριετία. Μέσα σε αυτή την αύξηση -κρύβονταν και στα 80 δις. και κρύβονται και στα 130 δις.- οφειλές που δεν πρόκειται ποτέ να εισπράξουμε. Η αύξηση όμως του ιδιωτικού χρέους, η διαφορά, οφείλεται στην υπερφορολόγηση και την πολιτική που ακολούθησε η σημερινή Κυβέρνηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ (ΑΘΗΝΑ 9,84): Λοιπόν, μας είπατε κύριε Πρόεδρε ότι ο ΕΝΦΙΑ ως εισπρακτικό μέσο περνάει πλέον στους δήμους, αλλά δεν μας είπατε ποιοι θα είναι αυτοί που θα εισπράξουν, δηλαδή τα πρόσωπα. Και αναφέρομαι στο θέμα των αυτοδιοικητικών εκλογών. Θα δώσετε χρίσματα στο Δήμο της Αθήνας, στη Θεσσαλονίκη δηλαδή, σε πρόσωπα που θα κληθούν να εισπράξουν και τον ΕΝΦΙΑ τα επόμενα χρόνια; Και κάτι που έχει επίσης σχέση με τις εκλογές -γιατί μπορεί να δούμε και τριπλές εκλογές τον Μάιο- είναι αν εσείς είστε υπέρ της αλλαγής του εκλογικού συστήματος. Δηλαδή, αν προτιμάτε σταυρό ή λίστα στις ευρωεκλογές.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Για το μεν δεύτερο, παρά τα προβλήματα, επιμένω στην απευθείας εκλογή των αιρετών, είτε είναι βουλευτές, είτε είναι ευρωβουλευτές, από το λαό. Άρα για μας ζήτημα αλλαγής ως προς το σταυρό στις ευρωεκλογές δεν υφίσταται. Έρχομαι τώρα στις δημοτικές και στις περιφερειακές εκλογές. Πάντα στο παρελθόν προσπαθούσαμε να βγάλουμε συμπεράσματα πολιτικά από τις εκλογές αυτές, για τον απλούστατο λόγο ότι συνήθως δεν συνέπιπταν με εθνικές εκλογές ή ευρωεκλογές. Και είναι απολύτως λογικό να θέλουμε μέσα από αυτήν τη διαδικασία, δια της πλαγίας οδού, να εξάγουμε πολιτικά συμπεράσματα. Είναι πολύ πιθανόν αυτή την φορά αυτό να μην συμβεί και οι εκλογές να συμπέσουν με τις εθνικές εκλογές και με τις ευρωεκλογές. Η άποψή μας είναι σαφέστατη. Στις περιφερειακές εκλογές η Νέα Δημοκρατία θα στηρίξει συγκεκριμένα πρόσωπα και συνδυασμούς. Για τον απλούστατο λόγο ότι, με τον τρόπο που εμείς αντιλαμβανόμαστε την οργάνωση του κράτους, οι Περιφέρειες είναι κρίσιμος αναπτυξιακός βραχίονας για την υλοποίηση της πολιτικής μας. Δεν σημαίνει αυτό, κατ' ανάγκη, ότι θα υποστηρίξουμε υποψηφίους επειδή προέρχονται από τη Νέα Δημοκρατία. Μπορεί κάπου να επιλέξουμε πρόσωπα τα οποία είναι έξω από τη Νέα Δημοκρατία. Άρα θα στηρίξουμε συγκεκριμένα πρόσωπα και συγκεκριμένους συνδυασμούς.

Δεν βλέπω να υπάρχει η ίδια ανάγκη στις εκλογές πρώτου βαθμού. Αν πραγματικά πιστεύει κανείς στην χειραφέτηση των τοπικών κοινωνιών, τότε τα κόμματα σταδιακά θα πρέπει να απομακρύνονται από τις λογικές των χρισμάτων, της στήριξης, και να δίνουμε τη δυνατότητα στις τοπικές κοινωνίες να εκφραστούν με τον τρόπο με τον οποίο αυτές πιστεύουν ότι είναι ο πιο κατάλληλος. Ειδικά τώρα, υπάρχει το πρόσθετο πρόβλημα, για μας, της απλής αναλογικής. Το οποίο, για μας, είναι ένα μεγάλο ζήτημα. Έχω πει -το επαναλαμβάνω και σήμερα- ότι αν μεσολάβήσουν εθνικές εκλογές πριν από τις αυτοδιοικητικές εκλογές, ο νόμος θα ξαναλλάξει και θα πάμε με το προηγούμενο σύστημα στις αυτοδιοικητικές εκλογές. Υπόθεση εργασίας αυτή τη στιγμή είναι ότι οι εκλογές θα γίνουν με το σύστημα της απλής αναλογικής. Θα δούμε, λοιπόν, τι θα κάνουμε στους δήμους, και στους μεγάλους δήμους που αναφέρατε. Δεν είμαι έτοιμος αυτή την στιγμή ακόμα να σας απαντήσω. Αλλά αυτό το οποίο μπορώ να σας πω είναι ότι σχετικά σύντομα, μάλιστα, θα ανακοινώσουμε τις προθέσεις ως προς τις εκλογές δεύτερου βαθμού.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ (ΑΥΓΗ): Καλησπέρα σας, κ. Πρόεδρε. Μιλήσατε νωρίτερα για καλές δουλειές, στο νέο συμβόλαιο εμπιστοσύνης που επιθυμεί να χτίσει η Νέα Δημοκρατία με τους πολίτες. Οι εργαζόμενοι και τα δικαιώματά τους ποια θέση θα έχουν; Και πώς θα θωρακιστούν θεσμικά, όταν εσείς είστε κατά της επεκτασιμότητας των συλλογικών συμβάσεων, κατά της δυνατότητας μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία και κατά της υπέρσχυσης των κλαδικών συμβάσεων έναντι των επιχειρησιακών; Έχετε κάνει έναν προβληματικό συνδυασμό αυτών των τριών παραγόντων. Και σε αυτό το φόντο, πώς προσεγγίζετε τις αυξήσεις στους μισθούς που θα δουν δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι μετά την επέκταση τεσσάρων κλαδικών συμβάσεων εργασίας στις αρχές Σεπτεμβρίου;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Να ξεκαθαρίσω ορισμένα θέματα. Ως προς τον κατώτατο μισθό. Είπα και χθες, φαντάζομαι ότι το ακούσατε, ότι είμαστε υπέρ των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων. Και θεωρώ ότι βρισκόμαστε σε ένα σημείο όπου πια, μετά από τόσα χρόνια κρίσης, υπάρχει η δυνατότητα λελογισμένης αύξησης του κατώτατου μισθού. Το πόσο, δεν είμαι εγώ αυτός που θα το πει, από την στιγμή που πιστεύω ότι αυτή πρέπει να είναι μια συμφωνία μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, οι οποίοι συμμετέχουν σε αυτή τη συζήτηση.

Θίξατε το ζήτημα της υπερίσχυσης των επιχειρησιακών συμβάσεων έναντι των κλαδικών. Ξέρετε, δεν έχω κάποιο πρόβλημα με τις κλαδικές συμβάσεις. Αυτό το οποίο θέλω είναι να υπάρχει μία δικλείδα ασφαλείας ώστε, αν μία επιχείρηση, με τη σύμφωνη γνώμη πάντα των εργαζομένων και της εργοδοσίας -γιατί αλλιώς δεν μπορεί να υπογραφεί καμία επιχειρησιακή σύμβαση- κρίνει ότι για λόγους, ενδεχομένως, που έχουν να κάνουν με την ίδια την επιβίωση της επιχείρησης, θα πρέπει να αποκλίνουν από μία κλαδική συμφωνία, η επιχείρηση αυτό να μπορεί να το κάνει. Γιατί έχω δει αρκετές επιχειρήσεις να καταδικάζονται τελικά σε χρεοκοπία και σε απόλυση όλων των εργαζομένων επειδή ακριβώς δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα. Δεν είμαστε αντίθετοι επί της αρχής στην επεκτασιμότητα, υπό την προϋπόθεση πάντα ότι υπάρχει αντιπροσωπευτικότητα σε αυτούς οι οποίοι υπογράφουν τις ίδιες τις κλαδικές ή τις ομοιοεπαγγελματικές συμφωνίες. Να ξέρουμε δηλαδή ότι πραγματικά αντιπροσωπεύουν το 50% της εργατικής δύναμης.

Έχω μιλήσει πολλές φορές για την ανάγκη εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας. Έχω ξεκαθαρίσει ότι ο παλιός διαχωρισμός μεταξύ των κακών εργοδοτών και των καλών εργαζομένων είναι ένας διαχωρισμός που κατά την άποψή μου είναι αρκετά ξεπερασμένος. Και έχω μιλήσει ευθέως στους εργοδότες για την ανάγκη να δίνουν περισσότερα κίνητρα, αλλά να μοιράζονται και με τους εργαζόμενους το μέρος της επιχειρηματικής επιτυχίας. Έχω μιλήσει για φορολογικά εργαλεία τα οποία θα επιτρέπουν στους εργοδότες να μοιράζουν, παραδείγματος χάριν, δικαιώματα μετοχών στους εργαζόμενους τους, ώστε να τους κάνουν συμμετόχους σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια. Δεν έχω ακούσει, ας πούμε, την κυβέρνηση να λέει τίποτα για όλα αυτά. Έχω μιλήσει στο Σ.Ε.Β. για το πώς θα μπορούσαμε να δώσουμε φορολογικά κίνητρα στην εργοδοσία, ώστε να παρέχει περισσότερες παροχές στους εργαζόμενους, καλύτερη περίθαλψη, καλύτερη ασφάλιση. Είναι πολλές μεγάλες εταιρείες που θα ήθελαν να το κάνουν αυτό, αρκεί να είχαν τα σωστά κίνητρα.

Κατά συνέπεια το να παρουσιάζομαστε εμείς με στερεότυπα τα οποία τα έχουμε ανασύρει από το χρονοντούλαπο της ιστορίας ότι είμαστε μαζί με τους καλούς ή τους κακούς εργοδότες απέναντι στους καλούς εργαζόμενους, επιτρέψτε μου ότι είναι μία τελείως ξεπερασμένη λογική. Και είναι και μία λογική η οποία δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σημερινής αγοράς εργασίας. Ο καλός εργοδότης και η καλή επιχείρηση καθρεφτίζεται τελικά στην ευημερία των εργαζομένων. Έχουμε πολλά παραδείγματα από καλούς εργοδότες, όπως έχουμε και πολλά παραδείγματα από κακούς εργοδότες. Τους καλούς θέλω να τους επιβραβεύσω, οι κακοί θα ξέρουν την επόμενη ότι θα μας βρουν απέναντι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Ε.Ρ.Τ.): Καλησπέρα, κύριε Πρόεδρε. Έχετε χαρακτηρίσει ως προτεραιότητά σας το ζήτημα της ασφάλειας, ωστόσο οι επικριτές σας τοποθετούν τη συγκεκριμένη ατζέντα στο πλαίσιο μίας ακροδεξιάς ρητορικής. Σας καταλογίζουν μάλιστα μία εμμονή με το συγκεκριμένο ζήτημα. Και, κυρίως από την κυβέρνηση, λένε ότι θέλετε να εγκαθιδρύσετε ένα αστυνομοκρατούμενο κράτος και ότι προσπαθείτε να ικανοποιήσετε και το πιο δεξιό ακροατήριο που έχετε μέσα στη Νέα Δημοκρατία ή στελέχη που έχετε στο κόμμα σας. Θέλω να ρωτήσω αν ο σχεδιασμός σας για την ασφάλεια ανταποκρίνεται ως λύση σε μία πραγματική ανάγκη της κοινωνίας ή απλά είναι μία άσκηση ισορροπίας με το κοινό στο κόμμα σας. Είδαμε χθες να αναφέρεστε ξανά στο νόμο Παρασκευόπουλου σχετικά με τις πρόωρες αποφυλακίσεις. Μάλιστα στο προηγούμενο διάστημα το συνδέσατε και με δικαστικές αποφάσεις που αγγίζουν το πολιτικό σκηνικό όπως αυτή

του Φλώρου της Energa. Και θα ήθελα να ρωτήσω: Ποια γραμμή θεωρείτε ότι είναι σωστό να ακολουθήσετε τελικά όχι μόνο για το νόμο Παρασκευόπουλου, αλλά γενικότερα για τα ζητήματα της ασφάλειας;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η ασφάλεια είναι προϋπόθεση ευημερίας και τελικά προϋπόθεση Δημοκρατίας. Ανασφαλής πολίτης δεν είναι ελεύθερος. Και, όπως σας είπα και πριν, περισσότερο ανασφαλείς αισθάνονται σήμερα οι πολίτες στις φτωχότερες συνοικίες της χώρας. Άρα, η έλλειψη ασφάλειας πλήττει πρωτίστως αυτούς. Δεν καταλαβαίνω γιατί θα πρέπει να θεωρείται ακροδεξιά ατζέντα το αυτονόητο. Το αυτονόητο είναι ότι δεν μπορούμε σήμερα να έχουμε ομάδες αντιεξουσιαστών που κυκλοφορούν περίπου ελεύθεροι, ενώ βεβηλώνουν δημόσια κτίρια και δεν έχουν υποστεί ουσιαστικά τις συνέπειες του νόμου. Και σίγουρα δεν καταλαβαίνω γιατί είναι ακροδεξιά ατζέντα το γεγονός ότι διαμαρτυρόμαστε για το μοναδικό φαινόμενο, ένας άνθρωπος που έχει καταδικαστεί 11 φορές ισόβια για 11 δολοφονίες και ο οποίος δεν έχει εκφράσει καμία μεταμέλεια, να τυγχάνει μιας ευνοϊκής μεταχείρισης -όχι απλά από το σωφρονιστικό σύστημα- αλλά ουσιαστικά και από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Κάποια στιγμή θα πρέπει να καταλάβουμε ότι η τήρηση του νόμου είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να λειτουργήσει σωστά μία ατζέντα. Δεν θεωρώ, λοιπόν, ότι αυτή η ατζέντα είναι ούτε δεξιά ούτε κεντρώα, ούτε αριστερή. Ανταποκρίνεται σε ένα πραγματικό αίτημα των πολιτών. Έβλεπα τις προάλλες τα στοιχεία για τις μικροληστείες. Έχουν εκτιναχθεί. Και η πραγματικότητα, την οποία βιώνουν σήμερα οι πολίτες και στις μεγάλες πόλεις, αλλά πολλές φορές και στα απομονωμένα χωριά της επαρχίας, είναι ότι αισθάνονται ανασφαλείς. Αυτό δεν επιδέχεται, νομίζω, καμίας αμφισβήτησης. Και η πρώτη προτεραιότητα κάθε οργανωμένης Πολιτείας, κάθε κράτους, είναι να προστατεύει τη ζωή και την περιουσία των πολιτών. Και αυτό είναι ένα ζήτημα στο οποίο δεν πρόκειται να κάνω πίσω.

Για το νόμο Παρασκευόπουλου, τα έχουμε πει πολλές φορές. Έκανε τις φυλακές περιστρεφόμενη πόρτα. Βγαίνουν. Σε λίγο θα ζητάνε και ειδική άδεια για να ξαναμπούν στις φυλακές. Αυτό το οποίο έχει γίνει με το νόμο Παρασκευόπουλου είναι πραγματικά πρωτοφανές. Οριζόντιες αποφυλακίσεις ανθρώπων, χωρίς καμία απολύτως αξιολογική κρίση, πολλοί εκ των οποίων υπέπεσαν και πάλι σε νέα παραπτώματα. Ο νόμος Παρασκευόπουλου, λοιπόν, θα καταργηθεί την επόμενη μέρα.

ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΔΗΜΑΡΕΣΗ (FOCUS FM): Χαίρετε, κύριε Πρόεδρε. Λοιπόν, εγώ θέλω να σας πάω στο μεταναστευτικό, γιατί είναι ένα ζήτημα που βλέπουμε, δυστυχώς, ότι επιδεινώνεται. Και μάλιστα, το τελευταίο διάστημα βλέπουμε και εικόνες φρίκης, πραγματικά, από τη Μόρια, που κάνουν και το γύρο του κόσμου. Πέρα, όμως, από την πολύ σημαντική κοινωνική διάσταση, που αφορά και τους μετανάστες, αλλά και τις τοπικές κοινωνίες, που σηκώνουν τεράστιο βάρος, υπάρχει και η οικονομική διάσταση του ζητήματος. Ο κ. Αβραμόπουλος, ο αρμόδιος Επίτροπος, είπε ότι 1,6 δις έχουν φτάσει περίπου στην Ελλάδα για τη διαχείριση του μεταναστευτικού. Εσείς, ήθελα να ρωτήσω, υιοθετείτε τις καταγγελίες για αδιαφάνεια και κακοδιαχείριση από τις Μ.Κ.Ο.; Και αν ναι, τι προτίθεστε να κάνετε γι' αυτό;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω λέγοντας ότι αυτό το οποίο συμβαίνει στη Μόρια είναι απαράδεκτο, είναι ντροπή. Είναι η απόλυτη απαξίωση της ανθρώπινης ζωής, από μία δήθεν αριστερή κυβέρνηση, η οποία κόπτεται -υποτίθεται- για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες. Αυτές είναι δύο φωτογραφίες από το τι σημαίνει σήμερα το να ζεις στη Μόρια. Είναι ντροπή. Δεν έχω τίποτα άλλο να πω. Τίποτα άλλο. Όταν μάλιστα έχουν έρθει στη χώρα τόσα πολλά χρήματα, να φτάνει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών να λέει ότι ούτε στην Αφρική δεν υπάρχουν κέντρα υποδοχής προσφύγων και μεταναστών σε αυτήν την κατάσταση. Η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά τη σημερινή κυβέρνηση. Αποκλειστικά. Κάποιοι που φώναζαν και διαρρηγγυαν τα ιμάτιά τους όταν χαλούσε ένα air-condition στην Αμυγδαλέζα, ανέχονται σήμερα και κλείνουν τα

μάτια σε αυτήν τη ντροπιαστική για τη χώρα, αλλά κυρίως για τους ανθρώπους, για τα παιδιά που είναι εκεί μέσα, κατάσταση. Η Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου έχει δώσει 30 μέρες διορία στην κυβέρνηση. Και ναι, αυτή η κατάσταση, δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο. Δεν ξέρω καν αν η Μόρια είναι πια διορθώσιμη, αν πρέπει να κλείσει και πρέπει να δημιουργηθεί ένα καινούργιο κέντρο κάπου αλλού. Έχω πάει πολλές φορές στη Μόρια, αλλά αυτή η κατάσταση πραγματικά είναι ντροπιαστική και απολύτως εξοργιστική.

Για το προσφυγικό θα πω μόνο το εξής συμπληρωματικά σε αυτά τα οποία είπα. Η χώρα μας είναι εξωτερικό σύνορο της Ευρώπης και η συζήτηση για ασφαλή σύνορα γίνεται παντού στην Ευρώπη σήμερα. Και σίγουρα είναι μια συζήτηση η οποία δεν είναι «δεξιά». Διότι την ακούω και από τον Πρόεδρο Μακρόν, την ακούω και από τους Γερμανούς σοσιαλδημοκράτες και από πολλά κόμματα τα οποία κινούνται στα αριστερά του πολιτικού φάσματος. Ο μόνος ο οποίος επιμένει να μην μιλάει καθόλου για ασφαλή σύνορα, λες και δεν τον ενδιαφέρει είναι ο κ. Τσίπρας. Λες και δεν αναγνωρίζει, ότι αν δεν φυλάξουμε τα σύνορά μας, με κάποιο τρόπο, δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει η ελεύθερη εσωτερική αγορά, η ελεύθερη κυκλοφορία πολιτών, το Σένγκεν. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται σε αυτή τη βασική αξία η οποία αμφισβητείται από τη στιγμή που δεν μπορούμε να φυλάξουμε τα σύνορά μας.

Εμείς λοιπόν, εφόσον μας εμπιστευθεί ο ελληνικός λαός, την επόμενη μέρα θα είμαστε στην πρώτη γραμμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και χαιρετίζω την πρόταση του Προέδρου Γιούνκερ για σημαντική ενίσχυση του προσωπικού της ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής. Και έχω ζητήσει μάλιστα και σε συζητήσεις που έχω κάνει στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα αυτές οι προσλήψεις ευρωπαίων συνοριοφυλάκων να γίνουν πολύ νωρίτερα από το 2026 που προβλέπει σήμερα το σχέδιο του προϋπολογισμού. Όπως έχω, επίσης, πει ότι θα αλλάξουμε την εθνική διαδικασία χορήγησης ασύλου. Μέχρι να φτάσουμε σε μια ενιαία ευρωπαϊκή πολιτική για το άσυλο -πράγμα το οποίο είναι ευκαταίο αλλά είναι δύσκολο- θα απλοποιήσουμε τη διαδικασία ασύλου. Δεν θα χρειάζονται 4 στάδια για να τελεσιδικήσει μια αίτηση ασύλου. Γιατί, ποιο είναι το πρόβλημα σήμερα στα νησιά μας, κυρίως στη Λέσβο; Είναι ότι έρχονται άνθρωποι, μπαίνουν στη διαδικασία χορήγησης ασύλου, όσο μπαίνουν στη διαδικασία, μένουν εδώ σε αυτές τις θλιβερές συνθήκες αυτοί που είναι εδώ τουλάχιστον -κάποιοι πιο τυχεροί μπορεί να φιλοξενούνται κάπου εκτός- και οι διαδικασίες αυτές δεν ολοκληρώνονται ποτέ με αποτέλεσμα κανείς να μην επιστρέφει στην Τουρκία. Δεν έχουμε επιστροφές στην Τουρκία σήμερα, οι επιστροφές είναι ελάχιστες και πιο πολλές εθελοντικές. Γιατί; Διότι δεν τελεσιδικεί η διαδικασία χορήγησης ασύλου. Θα αλλάξω λοιπόν τη διαδικασία: 2 στάδια αντί για 4, και γρήγορη εκδίκαση. Και από τη στιγμή που δεν παίρνεις καθεστώς προστασίας, θα επιστρέφεις άμεσα στην Τουρκία. Αυτή είναι η μόνη λύση για την αποσυμφόρηση των νησιών.

Και βέβαια να το γνωρίζουν καλά κάποιοι. Θα ψάξουμε τι έγιναν τα κονδύλια, θα το ψάξουμε. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι δεν εδώ δεν υπάρχει απλά σπατάλη, αλλά διασπάθιση πόρων. Θα τους βρούμε γιατί δεν μπορεί κάποιοι να παίζουν με τον πόνο κάποιων ανθρώπων και η χώρα να εκτίθεται με αυτόν τον απαράδεκτο τρόπο δημόσια ως μια χώρα ανίκανη να παρέχει τα βασικά, τα ελάχιστα σε κατατρεγμένους ανθρώπους οι οποίοι έφτασαν εδώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΩΥΣΗΣ (THEPRESIDENT.GR): Καλησπέρα κ. Πρόεδρε. Θα επανέλθω λίγο στο θέμα των προσώπων της επόμενης ημέρας. Είπατε ότι προτίθεστε να κυβερνήσετε με τους πιο άξιους. Έχετε πει κατ' επανάληψη και γενικά έχουν ακουστεί πάρα πολλά για το θέμα της ανανέωσης των ψηφοδελτίων της Νέας Δημοκρατίας, καθώς προφανώς ένα μέρος, μια δεξαμενή αυτών των αξίων θα είναι αύριο, μεθαύριο και η Κοινοβουλευτική σας Ομάδα. Στο θέμα των ψηφοδελτίων, ενώ έχουν ειπωθεί πάρα πολλά για την ανανέωση, δεν έχουμε δει ακόμα πρόσωπα. Πριν από λίγο είπατε ότι θα δούμε και εκπλήξεις, ενδεχομένως στα ψηφοδέλτια, πρόσωπα προερχόμενα από το χώρο της Κεντροαριστεράς. Επειδή έχετε το κόμμα σε εκλογική ετοιμότητα και επειδή με βάση το δικό σας σκεπτικό μπορεί εκλογές να έχουμε πάρα πολύ σύντομα, θα δούμε εγκαίρως κάποια περισσότερα

πράγματα για τη σύνθεση των ψηφοδελτίων, ώστε να έχουν χρόνο και τα πρόσωπα που θα φέρουν, θα κομίσουν αυτή την ανανέωση, να απευθυνθούν στο ευρύ κοινό ή θα τρέχουν όταν χτυπήσει το καμπανάκι;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η απάντηση είναι ναι. Θα δείτε πρόσωπα και νωρίτερα. Από τη στιγμή που έχουν περάσει από τις σχετικές διαδικασίες και έχουν «προκριθεί» -εντός εισαγωγικών- να είναι υποψήφιοι, δεν βλέπω καμία δυσκολία γιατί δεν μπορούμε να αρχίσουμε να τους ανακοινώνουμε και να μην περιμένουμε μέχρι τελευταία στιγμή μέχρι να προκηρυχθούν και επίσημα οι εκλογές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΛΙΔΗΣ (ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ): Μετά τις χθεσινές εξαγγελίες σας, η κυβέρνηση σας κατηγορήσε ότι σκοπεύετε να γυρίσετε την χώρα στα ελλείμματα και στο Δ.Ν.Τ. Παρακαλώ για την απάντηση σας και, κυρίως, παρακαλώ να μας πείτε με ποιες συγκεκριμένες περικοπές δαπανών θα καλύψετε το κενό από τις γενναίες μειώσεις σε φόρους και εισφορές που εξαγγείλατε χθες. Αναφερθήκατε πριν, έτσι, λίγο πιο γενικά. Θα ήθελα κάτι πιο συγκεκριμένο, παρακαλώ, για τις περικοπές δαπανών.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Θα σας παραπέμψω στην ομιλία μου το 2016, όπου περιέγραψα με ακρίβεια και κοστολογημένα πεδία περικοπής δαπανών. Πρόκειται για δεσμευτικές επιλογές μας για τη συγκράτηση των δαπανών στο δημόσιο τομέα. Όμως, το ποιος επιστρέφει την χώρα στο Δ.Ν.Τ. ή ποιος μπορεί να φαντάζεται ότι θα καταλήξουμε εκεί, νομίζω ότι θα πρέπει να ρωτήσετε κάποιον άλλον και όχι εμένα. Συγκεκριμένα, τον κ. Τσίπρα, ο οποίος -όπως είπα και πριν- παραδίδει ουσιαστικά και θα παραδώσει στις επόμενες εκλογές μια χώρα η οποία καθώς φαίνεται -μακάρι, θέλω να είμαι ειλικρινής, μακάρι να διαψευστώ σε αυτό- θα είναι εκτός αγορών. Αυτή την στιγμή, η χώρα είναι εκτός αγορών. Δεν θα κουραστώ να το λέω. Είναι εκτός φθηνής χρηματοδότησης, εντός προγράμματος επιτήρησης, με αυστηρά ψηφισμένα μέτρα. Μακάρι να μπορέσουν να το αλλάξουν -το ξαναλέω- αλλά είναι εκτός αγορών. Αυτή είναι η “επιτυχία” σήμερα, της σημερινής κυβέρνησης. Και αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί από την επόμενη μέρα.

ΣΥΝΘΙΑ ΣΑΠΙΚΑ (Ε.Ρ.Τ. 3): Καλησπέρα, κύριε Πρόεδρε. Έχω ακούσει και δώσατε και μια συνέντευξη Τύπου στο κόμμα σας για το θέμα, και έχω καταλάβει ότι δίνετε πολύ μεγάλη σημασία στη Δ.Ε.Η. και στα ενεργειακά θέματα. Τα προβλήματα τον τελευταίο καιρό έχουν ενταθεί, τόσο λόγω των περιβαλλοντικών οδηγιών, όσο λόγω και των υποχρεώσεων που έχουμε στους πιστωτές. Ταυτόχρονα, τελευταία η Κομισιόν δεν ενέκρινε τη διασύνδεση την ενεργειακή μεταξύ Κρήτης και ηπειρωτικής Ελλάδας. Εσείς έχετε επεξεργαστεί στο κόμμα σας ένα συγκεκριμένο μοντέλο αναδιάρθρωσης; Και φαντάζομαι ότι σε αυτό το πλαίσιο θα θεωρείτε ότι το κόστος ενέργειας είναι καθοριστικό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η κατάσταση στην Δ.Ε.Η. σήμερα είναι κρίσιμη. Η επιχείρηση αντιμετωπίζει πολύ μεγάλα προβλήματα και απαιτείται μια άμεση εφαρμογή ενός τολμηρού σχεδίου εξυγίανσης της επιχείρησης. Ξεκινώντας από τη διαχείριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της Δ.Ε.Η., που έχουν ξεπεράσει, αν δεν κάνω λάθος, τα 2,5 δισ. Και βεβαίως η Δ.Ε.Η. θα πρέπει, κάποια στιγμή, να αναζητήσει και στρατηγικό επενδυτή, ο οποίος θα βοηθήσει την επιχείρηση με πρόσθετα κεφάλαια, αλλά και με τεχνοκρατικό μάντζμεντ το οποίο σήμερα είναι απολύτως απαραίτητο. Το ζήτημα της διασύνδεσης είναι μια ακόμα μεγάλη αποτυχία της κυβέρνησης. Να εξηγήσω, με απλά λόγια, ότι είναι απολύτως επιβεβλημένο να διασυνδεθεί η Κρήτη με το κυρίως σύστημα ηλεκτρικής διανομής της ηπειρωτικής Ελλάδος. Όχι μόνο διότι με αυτό τον τρόπο θα μπορεί να εξάγεται πολύ πιο αποτελεσματικά -είναι ο μόνος τρόπος να εξάγεται το πλεόνασμα της αιολικής και ηλιακής ενέργειας που μπορεί να παράγει το νησί- αλλά και διότι από το 2019 και μετά θα αρχίσουν να τρέχουν πολύ αυστηρά πρόστιμα, καθώς η ηλεκτροπαραγωγή της Κρήτης σήμερα είναι σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από μαζούτ. Και αυτό είναι κάτι το οποίο η Κομισιόν δεν το επιτρέπει.

Έχουμε επεξεργαστεί μια σειρά από σχέδια για τον καλύτερο τρόπο δρομολόγησης του έργου της διασύνδεσης της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα. Αποτελεί άμεση πολιτική προτεραιότητα για μας και ήδη είχα την ευκαιρία να θίξω την κρισιμότητα του ζητήματος για την επόμενη, ελπίζω, κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στην Επίτροπο Βεστάγκερ. Δεν είναι η καθ' ύλην αρμόδια για το ζήτημα αυτό, αλλά θέλω να καταδείξω, με κάθε τρόπο, ότι η διασύνδεση της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα είναι έργο απόλυτης προτεραιότητας για τη χώρα και θα αντιμετωπιστεί έτσι από την επόμενη κυβέρνηση.

ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ (ΒΕΡΓΙΝΑ TV): Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζετε ότι σε λίγες ημέρες στα Σκόπια θα γίνει το δημοψήφισμα. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι όλοι οι εταίροι μας και οι σύμμαχοί μας τρέχουν στην πόλη των Σκοπίων για να βοηθήσουν τον κ. Ζάεφ και να πείσουν το λαό των Σκοπίων να ψηφίσει ναι στη συμφωνία. Θα ήθελα να μου πείτε αν όλες αυτές οι παρεμβάσεις που γίνονται υπέρ του «ναι», στα Σκόπια, σας προβληματίζουν. Εάν θεωρείτε ότι αυτές οι προσπάθειες των εταίρων μας προσβάλλουν τον ελληνικό λαό που έχει αντίθετη άποψη. Και επίσης, είπατε χθες ότι ως κυβέρνηση θα ξεκινήσετε μία νέα διαπραγμάτευση με τα Σκόπια. Θα ήθελα να μας πείτε ποιο θα είναι το σημείο εκκίνησης αυτής της διαπραγμάτευσης και αν σε αυτή τη διαπραγμάτευση εσείς θα συμπεριλάβετε το θέμα της προστασίας της ελληνικής μειονότητας των Σκοπίων.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Καταλαβαίνω γιατί οι σύμμαχοί μας στο εξωτερικό, ενδιαφέρονται να έχει μία θετική κατάληξη το δημοψήφισμα, να επικυρωθεί τελικά η συμφωνία μεταξύ Ελλάδος και Σκοπίων, και τα Σκόπια να ενταχθούν στο ΝΑΤΟ. Εξυπηρετούν με αυτό τον τρόπο τους δικούς τους στρατηγικούς στόχους. Με ενοχλεί, όμως, κ. Καλόγηρε, το γεγονός ότι δεν υπάρχει κατανόηση και σίγουρα δεν έχει εξηγηθεί επαρκώς από την Κυβέρνηση γιατί αυτό το ζήτημα είναι συναισθηματικά τόσο σημαντικό για όλη την Ελλάδα, όχι μόνο για τη Μακεδονία. Και επιμένω πολύ σε αυτό. Όπως σας είπα και πριν, το βασικό πρόβλημα της Συμφωνίας έγκειται στην εκχώρηση της «μακεδονικής» γλώσσας και της «μακεδονικής» ταυτότητας. Είναι η βασική αδυναμία της Συμφωνίας. Και αν η Συμφωνία δεν κυρωθεί, άρα η διαπραγμάτευση ξεκινήσει από την αρχή, ή αν για τον οποιονδήποτε λόγο -γιατί υπάρχει και αυτή η περίπτωση- η συμφωνία δεν εγκριθεί από τα Σκόπια, δεν μπορέσει να αλλάξει η γειτονική χώρα το Σύνταγμά της, αν δηλαδή παραλάβουμε μία διαπραγμάτευση η οποία θα ξεκινήσει από την αρχή, το πρώτο ζήτημα το οποίο θα θέσουμε θα είναι αυτό. Δεν μπορώ ως Πρωθυπουργός της Ελλάδος την επόμενη μέρα, εάν αυτή η διαπραγμάτευση -το τονίζω- ξεκινήσει από την αρχή, να δεχθώ «μακεδονική» γλώσσα και «μακεδονική» εθνότητα, όπως δεν το δέχθηκαν και όλοι οι προηγούμενοι Πρωθυπουργοί που διαχειρίστηκαν αυτό το πρόβλημα, πλην του κ. Τσίπρα φυσικά που την υπέγραψε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ (EURO2DAY.GR): Κύριε Πρόεδρε, θα επανέλθω στο σημαντικό θέμα των επενδύσεων. Μόλις την περασμένη εβδομάδα ο Σ.Ε.Β. υποστήριξε ότι για να επανέλθουμε στα προ κρίσης επίπεδα θα πρέπει να γίνουν επενδύσεις επιπλέον 20 δισ. ευρώ το χρόνο. Ποιες θα είναι οι πρώτες σας συγκεκριμένες κινήσεις πάνω σε αυτό για να πετύχετε το στόχο εφ'όσον αναλάβετε τη διακυβέρνηση της χώρας και πόσος χρόνος εκτιμάτε ότι θα χρειαστεί για την επίτευξη αυτού του στόχου;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δεν το λέει μόνο ο Σ.Ε.Β.. Το λένε όλοι οι διεθνείς και εγχώριοι αναλυτές που αντιλαμβάνονται ότι σήμερα το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας είναι η έλλειψη παραγωγικών επενδύσεων. Σας περιέγραψα και χθες ένα συνολικό πλαίσιο για το πώς η Ελλάδα μπορεί να γίνει ελκυστικός επενδυτικός προορισμός. Ξεκινάει προφανώς από την πολιτική σταθερότητα και από την προβλεψιμότητα των πολιτικών εξελίξεων. Συνεχίζεται με συγκεκριμένες παρεμβάσεις φορολογικού χαρακτήρα, που δεν περιορίζονται μόνο στη μείωση των φορολογικών συντελεστών. Αυτό δεν αφορά τόσο τις νέες επενδύσεις οι οποίες θα γίνουν, όσο τα εργαλεία όπως υπεραποσβέσεις, που μπορούν να κάνουν τις νέες παραγωγικές επενδύσεις πιο ελκυστικές. Επιμένω πολύ στην απλοποίηση του ιδιωτικού περιβάλλοντος και για αυτό έχω εξαγγείλει μία ενιαία αδειοδοτική αρχή

σε επίπεδο υφυπουργού, ώστε, όταν υπάρχουν καθυστερήσεις από τη διοίκηση, να έχει τη δυνατότητα αυτή η αρχή να αδειοδοτεί τουλάχιστον τις μεγάλες και τις μεσαίες επενδύσεις από ένα επίπεδο και πάνω. Επιμένω πολύ στα ζητήματα της χρηματοδότησης. Όχι μόνο με την εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος, όπως σας είπα πριν, αλλά και μέσα από την τήρηση των δεσμεύσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο θα πρέπει, επιτέλους, να προτεραιοποιηθεί, με έναν τρόπο λογικό και συνεκτικό. Όστε οι δημόσιες επενδύσεις στη χώρα, είτε χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το Δημόσιο, είτε σε σύμπραξη με τον ιδιωτικό τομέα, να ακολουθούν μία φυσική προτεραιοποίηση και να μην κάνει το κάθε Υπουργείο ή η κάθε Περιφέρεια τα δικά της. Θα μιλήσουμε γι' αυτό το θέμα πολύ πιο συγκεκριμένα, εξαγγέλοντας έναν συνεκτικό τρόπο αντιμετώπισης του σχεδιασμού των δημόσιων επενδύσεων. Θα παρουσιάσουμε, επίσης, και ποια είναι τα σημαντικά έργα, τα οποία θέλουμε εμείς να προτεραιοποιήσουμε για την επόμενη μέρα. Και θα αναζητήσουμε και τους πιθανούς τρόπους χρηματοδότησης. Και υπάρχουν πολλοί. Και δεν είναι μόνο τα ιδιωτικά κεφάλαια.

Από εκεί και πέρα, θα δούμε, σε επίπεδο συγκεκριμένων κλαδικών πολιτικών, στους τομείς όπου η χώρα έχει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, ποιες είναι οι παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν. Αναφέρθηκα χθες, με πολλά -πιστεύω συγκεκριμένα- παραδείγματα, τα οποία δεν είναι τυχαία. Αυτές είναι πραγματικές επενδύσεις οι οποίες ετοιμάζονται να γίνουν στη χώρα μας και οι οποίες σήμερα, για διάφορους λόγους, καθυστερούν. Να αναφέρω ένα παράδειγμα μόνο, για να διαπιστώσετε ότι πολλές φορές τα εμπόδια για τις επενδύσεις δεν είναι τόσο μεγάλα ή τόσο αξεπέραστα όσο μπορεί να φαίνονται σε μια πρώτη ανάγνωση. Πάρτε τον κλάδο των ιχθυοκαλλιέργειών. Ο πιο δυναμικός εξαγωγικός κλάδος σήμερα, πρωτογενούς τομέα. Είμαστε πρώτοι. Το πρώτο προϊόν, το οποίο εξάγεται από τον πρωτογενή τομέα, δεν είναι το λάδι, είναι τα ψάρια που παράγονται στις ελληνικές ιχθυοκαλλιέργειες. Πολύ δυναμικός κλάδος, με δυνατότητα σημαντικών επενδύσεων στην καινοτομία. Ποιο είναι το πρόβλημα; Μπορεί να λείπουν κάπου μία ή δύο υπουργικές αποφάσεις, ούτε καν νομοθετικό πλαίσιο, για να διευκολυνθεί η χωροθέτηση νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων για τις ιχθυοκαλλιέργειες. Μία τέτοια παρέμβαση, που μπορεί να απασχολήσει έναν Υπουργό, για μία ή δύο ώρες, ίσως να μη χρειάζεται κάτι παραπάνω, θα αντιμετωπίσει τα προβλήματα ενός ολόκληρου κλάδου.

Αντίστοιχα προβλήματα έχουν όλοι οι κλάδοι. Εμείς έχουμε ήδη προχωρήσει σε μία αναλυτική χαρτογράφηση για να δούμε ποιο είναι το αναπτυξιακό δυναμικό και ποιες είναι εν δυνάμει επενδύσεις οι οποίες ετοιμάζονται να γίνουν, ώστε να δούμε εάν χρειάζονται σημειακές παρεμβάσεις, αυτού του είδους που σας περιέγραψα, πέραν των οριζόντιων και των κλαδικών πολιτικών. Όπως επίσης, επιμένω πολύ και στην ενιαία εικόνα της χώρας στο εξωτερικό. Είχα την ευκαιρία χθες, σε μία πολύ ωραία εκδήλωση που έκανε το περίπτερο των νεοφυών επιχειρήσεων, να μιλήσω για το πώς αντιλαμβάνομαι τη συγκέντρωση των δομών εξωστρέφειας της χώρας στο Υπουργείο Εξωτερικών, μέσα από μία ειδική γραμματεία και μία εταιρεία, η οποία θα συγκεντρώσει διάσπαρτες σήμερα αρμοδιότητες που βρίσκονται στο Υπουργείο Εξωτερικών, στο Υπουργείο Ανάπτυξης, στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, ώστε να υπάρχει μία ενιαία ταυτότητα για το brand της χώρας. Να ευθυγραμμιστεί η δουλειά που κάνουν οι πρέσβεις και οι εμπορικοί αντιπρόσωποι, για να μπορούμε επιτέλους να "πουλήσουμε", με την καλή έννοια, το brand «Ελλάδα» ουσιαστικά στο εξωτερικό.

Γιατί στο Υπουργείο Εξωτερικών; Γιατί πιστεύω ότι πρέπει να αλλάξει όλη η κουλτούρα του Υπουργείου. Και από ένα Υπουργείο, το οποίο ασχολείται πρωτίστως με γεωπολιτικά ζητήματα, να γίνει ένα Υπουργείο το οποίο θα υποστηρίξει πραγματικά την ελληνική εξωστρέφεια. Τις επιχειρήσεις που αγωνίζονται να μπουν σε ξένες αγορές, γιατί είναι πολλές αυτές, να εξάγουν, να κάνουν επενδύσεις στο εξωτερικό. Αλλά, φυσικά και τους ξένους επενδυτές, οι οποίοι θέλουν να έρθουν στην Ελλάδα. Και θα αναζητήσουν ένα φιλικό επενδυτικό περιβάλλον.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΠΕΛΛΑ (ΒΡΑΔΥΝΗ): Γεια σας, κύριε Πρόεδρε. Εγώ θα ήθελα να επανέλθω στα θέματα ασφάλειας. Κάθε φορά που βγαίνει ο κύριος Κουφοντίνας από τη φυλακή, εσείς προβαίνετε σε μία σφοδρή επίθεση στην κυβέρνηση. Αναρωτιέται κάποιος, από τη στιγμή που εφαρμόζεται ο νόμος, εάν υπάρχει κάποιο προσωπικό στοιχείο σ' αυτήν την επίθεση. Θα ήθελα να μάθουμε τι σκοπεύετε εσείς να κάνετε στο μέλλον; Θα παραμείνετε μόνο σ' αυτές τις σκληρές ανακοινώσεις ή έχετε στο μυαλό σας κάποια συγκεκριμένη ενέργεια να κάνετε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Το ζήτημα δεν αφορά μόνο τον κ. Κουφοντίνα, αλλά ο συγκεκριμένος έχει και μια άλλη διάσταση. Είναι 11 φορές καταδικασμένος για συγγές δολοφονίες. Δεν ζήτησε ποτέ συγγώμη για τα εγκλήματά του και είναι σήμερα ο ντε φάκτο καθοδηγητής μιας νέας γενιάς τρομοκρατών. Τι θέλετε να κάνω, να κάθομαι να τον κοιτάω; Την επόμενη μέρα το καθεστώς αδειών για ανθρώπους οι οποίοι είναι καταδικασμένοι πολλές φορές σε ισόβια θα αλλάξει. Ναι, δεν μπορεί να βγαίνει ο κάθε κ. Κουφοντίνας από τις φυλακές όποτε το θέλει διότι αυτό δεν θα συνέβαινε και δεν συμβαίνει σε καμία σοβαρή και οργανωμένη χώρα του κόσμου.

ΝΙΚΟΛ ΔΡΟΥΓΚΑ (EURONEWS): Κύριε Πρόεδρε, το τελευταίο διάστημα έχει ανοίξει έντονα η συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης: Ποια είναι η κατάσταση τώρα και ποια είναι η Ευρώπη που θέλουμε αύριο. Εσείς συμμερίζεστε τις ανησυχίες που διατύπωσε ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, ο κ. Τσίπρας, στο Στρασβούργο, λέγοντας ότι θεριεύει η ακροδεξιά και ότι αυτό απειλεί την ενότητα της Ευρώπης; Και ρωτώ με δεδομένο ότι υπάρχουν κάποια στελέχη στο κόμμα σας τα οποία έχουν επανειλημμένα κατηγορηθεί για ακραίες θέσεις. Και κάτι παρενθετικό: αν θεωρείτε ότι με τη νέα ιταλική Κυβέρνηση και τον κ Σαλβίνι βρισκόμαστε στην ίδια σελίδα, ότι είστε στην ίδια πλευρά στο θέμα του προσφυγικού. Ευχαριστώ πολύ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ακροδεξιό δεν υπάρχουν στη Νέα Δημοκρατία. Ο κ. Τσίπρας συγκυβερνά με τον κ. Καμμένο. Και επειδή, ξέρετε, είναι εύκολο να βάζουμε ταμπέλες, οι ταμπέλες αυτές πρέπει να έχουν και μια ουσία από πίσω τους. Σας έδωσα πριν συγκεκριμένο παράδειγμα υπουργού της σημερινής Κυβέρνησης που συμπεριφέρεται με τρόπο, κατά την άποψή μου, φασιστικό. Κατά συνέπεια ας είναι προσεκτικοί αυτοί οι οποίοι αναζητούν άλλοθι για τη δική τους αποτυχία, χαρακτηρίζοντας αυτή την παράταξη η οποία αποκατέστησε τη Δημοκρατία στη χώρα ως ακροδεξιά.

Είμαστε η μεγάλη φιλελεύθερη, λαϊκή, μετριοπαθής ελληνική Κεντροδεξιά. Και είμαι πολύ υπερήφανος που ηγούμαι ενός κόμματος το οποίο είναι ενωμένο και το οποίο έχει τη δυνατότητα την επόμενη μέρα να πετύχει κάτι που λίγα Κεντροδεξιά κόμματα στην Ευρώπη μπορούν να πετύχουν. Η απειλή δεν είναι μόνο η ακροδεξιά, είναι και η ακροδεξιά, σε αυτό θα συμφωνήσω. Η βασική απειλή είναι ο λαϊκισμός και ο αυταρχισμός. Και ο λαϊκισμός και ο αυταρχισμός εκφράζονται σήμερα από ένα μεγάλο κομμάτι, αν όχι από όλη την ευρωπαϊκή ακροδεξιά, αλλά -λυπάμαι που θα το πω- όπως βλέπετε οι ομοιότητες μεταξύ των λαϊκίστικων μορφωμάτων, όταν έρχονται στην εξουσία, είναι πολλές ασχέτως του ιδεολογικού μανδύα που τα περιβάλλουν. Διότι έχουμε δει μπόλικά δείγματα αυταρχισμού. Για το λαϊκισμό της σημερινής κυβέρνησης δεν χρειάζεται να μιλήσω.

Και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος έχω τοποθετηθεί ξεκάθαρα για την ανάγκη να αποσαφηνίσουμε τη στάση μας απέναντι σε προσωπικότητες επαμφοτερίζουσες που μπορεί να θεωρούν ότι μπορούν να είναι μέσα στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, αλλά ταυτόχρονα μέσα από το λόγο και τις πράξεις τους να υιοθετούν πρακτικές που δεν συμβαδίζουν με τις αξίες της Νέας Δημοκρατίας και του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Για αυτό και ήμουν από τους πρώτους που ξεκάθαρα είπα ότι θα πρέπει να κινηθεί η διαδικασία του άρθρου 7 για την Ουγγαρία, φωτογραφίζοντας ξεκάθαρα και τον κ. Ορμπάν ως έναν πολιτικό ο οποίος ναι μεν σήμερα μπορεί να βρίσκεται μέσα το Λαϊκό Κόμμα, η συμπεριφορά του όμως δεν συμβαδίζει με τις αξίες και τις αρχές του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Και θα πρέπει σύντομα το ζήτημα αυτό να μας απασχολήσει.

Δεν έχουμε κανένα πολιτικό κοινό με τον κ. Σαλβίνι. Από εκεί και πέρα όμως, το ευρύτερο ζήτημα του πώς η Ευρώπη φυλάσσει τα σύνορά μας, όπως σας είπα και πριν, είναι ένα ζήτημα που δεν αποτελεί πεδίο το οποίο απασχολεί μόνο την ακροδεξιά. Είναι ζήτημα υπαρξιακό για την Ευρώπη. Το πώς θα το κάνουμε, μπορούμε να το συζητήσουμε. Αλλά ας μην διαφωνήσουμε σε αυτή τη βασική κεντρική πολιτική προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση της επόμενης μέρας.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ (CNN.GR): Κύριε Πρόεδρε, θα πάω κι εγώ στο θέμα των επενδύσεων. Τα τελευταία χρόνια των μνημονίων, γίνεται συχνά λόγος για την ανάγκη επενδύσεων, προσέλκυσης άμεσων ξένων άμεσων επενδύσεων, εισροής κεφαλαίων. Δεν ακούμε τόσο συχνά συγκεκριμένα πράγματα για το εγχώριο επιχειρείν. Εσείς έχετε πει ότι υπάρχει ανάγκη για επενδύσεις σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Έχετε αναφερθεί, μεταξύ αυτών, και στη βιομηχανία και στην υγεία και θα ήθελα να πάω σε αυτό το δίπολο, βιομηχανία και υγεία, και να σας κάνω ένα ερώτημα που αφορά τόσο την βιομηχανία αλλά κατ' επέκταση και εκατομμύρια ασφαλισμένους. Από τη στιγμή που, εάν και εφόσον, κληθείτε να κυβερνήσετε, πώς θα λύσετε το πρόβλημα της ανεπαρκούς φαρμακευτικής δαπάνης, η οποία έχει οδηγήσει σε αυξημένες επιστροφές και εκπτώσεις, το περίφημο, το λεγόμενο clawback και το rebate και το οποίο είναι αυτή την στιγμή περίπου στο 1,4 δις. Θεωρώ ότι γνωρίζετε ότι στα 6 χρόνια που ισχύει αυτή η διαδικασία, οι βιομηχανίες έχουν πληρώσει, το Δημόσιο, δηλαδή, έχει εισπράξει από τις βιομηχανίες περίπου 5 δις. ευρώ. Και νομίζω συμφωνείτε, είναι μεγάλο ποσό, το οποίο πιθανότατα να στερείται από επενδυτικές πρωτοβουλίες. Το ερώτημα μου, λοιπόν, είναι, ποιο το σχέδιό σας για την επιβίωση της ελληνικής επιχειρηματικότητας, έναντι των ξένων πολυεθνικών; Αν έχετε κάποιο πλάνο, κάποιο σχέδιο για δικαιότερη κατανομή του clawback, ούτως ώστε να μην επωφελούνται οι ξένες πολυεθνικές σε βάρος των ελληνικών επιχειρήσεων. Και τέλος, εάν θα προχωρήσετε στη θέσπιση κλειστών προϋπολογισμών, πέραν αυτών που υπάρχουν, εντός της φαρμακευτικής δαπάνης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η απάντηση είναι ότι βεβαίως το σύστημα του clawback και των rebates μπορεί να εξορθολογιστεί. Και θα έχουμε την ευκαιρία μέσα στους επόμενους δύο μήνες, όπου θα παρουσιάσουμε συνολικά το σχέδιό μας για την υγεία, να μιλήσουμε και για την πολιτική φαρμάκου σε πολύ μεγαλύτερη λεπτομέρεια. Χαίρομαστε που υπάρχει μια υγιής ελληνική φαρμακοβιομηχανία. Απασχολεί πολλούς εργαζόμενους, είναι εξαγωγική και είναι ένας σημαντικός πυλώνας ανάπτυξης και καινοτομίας για την χώρα. Από την άλλη, όλοι αναγνωρίζουν ότι έπρεπε να γίνει μια σημαντική παρέμβαση στη φαρμακευτική δαπάνη. Και σε μεγάλο βαθμό έχει γίνει, παρ' ότι το σύστημα, και σήμερα ακόμα, εξακολουθεί να έχει στρεβλώσεις. Έχουμε αντιμετωπίσει το ζήτημα της τιμής, μα πολλές φορές δεν έχουμε ακόμα εστιάσει με την απαραίτητη προσοχή στο ζήτημα του αριθμού των συνταγών που γράφονται σήμερα, παρ' ότι η ηλεκτρονική συνταγογράφηση είναι ένα υπερσύγχρονο εργαλείο που μας δίνει τη δυνατότητα να έχουμε όλη αυτή την πληροφορία στην διάθεση μας και να ξέρουμε ακριβώς ποιος γράφει τι και γιατί. Προφανώς τα πρωτόκολλα είναι ένας τρόπος να μπορούμε να προσδιορίζουμε με μεγαλύτερη σαφήνεια ποιος είναι ο σωστός φαρμακευτικός τρόπος αντιμετώπισης της κάθε πάθησης. Αλλά, επειδή το ζήτημα είναι πολύ περίπλοκο και θα πρέπει να αναλυθεί σε μεγάλη λεπτομέρεια, θα σας ζητήσω να κάνετε λίγη υπομονή. Μέσα στους επόμενους δύο μήνες θα έχουμε την ευκαιρία να μιλήσουμε συνολικά για το πρόγραμμά μας για την υγεία, το οποίο συμπεριλαμβάνει, προφανώς, και τις παρεμβάσεις μας στην πρωτοβάθμια υγεία, τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τη λειτουργία των νοσοκομείων, την νέα μας φιλοσοφία για τα κέντρα τα οποία θα υποδέχονται τα επείγοντα περιστατικά, το τι πρέπει να κάνουμε για τη δημόσια υγεία -είχα την ευκαιρία χθες να πω ότι η κεντρική μου δέσμευση είναι η άμεση εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου, αλλά δεν περιοριζόμαστε μόνο εκεί -τι θα κάνουμε με τις χρόνιες παθήσεις, όπως το ζάχαρο ή η άνοια- τα προβλήματα μιας κοινωνίας η οποία γερνάει και που χρειάζονται μια τελείως διαφορετική αντιμετώπιση. Και ποια είναι η πολιτική μας για το φάρμακο, ώστε να συνδυάσουμε τη συγκράτηση των φαρμακευτικών δαπανών με τη στήριξη, όμως, της εγχώριας καινοτομίας. Και πώς θα δώσουμε τη δυνατότητα στα πανεπιστήμια μας, σε

συνδυασμό με τη φαρμακοβιομηχανία, να κάνουν περισσότερες κλινικές έρευνες και να έχουν και έσοδα σημαντικά από αυτή τη διαδικασία, κάτι το οποίο σήμερα δεν συμβαίνει.

ΒΙΒΗ ΑΝΔΡΙΤΣΟΥ (ΚΑΡΦΙΤΣΑ): Ένας πολύπαθος κλάδος που αντιμετωπίζει σωρεία προβλημάτων, χαμηλές τιμές και δραματική συρρίκνωση είναι η κτηνοτροφία. Οι κτηνοτρόφοι διαμαρτύρονται για χαμηλές τιμές κρέατος και γάλακτος. Ειδικά για το γάλα οι τιμές που καρπώνονται φέτος έχουν κατακυλήσει σε σχέση με πέρυσι και καταγγέλλουν αθρόες εισαγωγές και παράνομες ελληνοποιήσεις. Τι προτίθεστε να κάνετε για την πάταξη του φαινομένου και πώς θα στηρίξετε ένα σημαντικό κλάδο για την εθνική μας οικονομία που είναι ελλειμματικός; Σε αντίθεση με τις υδατοκαλλιέργειες, στις οποίες αναφερθήκατε και είμαστε εξαγωγικοί, στα κτηνοτροφικά προϊόντα είμαστε ελλειμματικοί, καθώς τα παραγόμενα κτηνοτροφικά προϊόντα δεν καλύπτουν ούτε τις μισές από τις εγχώριες ανάγκες.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ο κλάδος της κτηνοτροφίας αφανίζεται σήμερα. Χάνουμε ζωικό κεφάλαιο με πολύ μεγάλους ρυθμούς. Και αυτοί οι υπερήφανοι άνθρωποι, οι οποίοι ασχολούνται με την κτηνοτροφία, αυτή τη στιγμή αισθάνονται ότι δεν έχουν κανένα απολύτως μέλλον. Βρέθηκα πριν από δέκα μέρες στα Γρεβενά, ανέβηκα μέχρι τη Σαμαρίνα και συνάντησα κτηνοτρόφους, εκπροσώπους της μετακινούμενης κτηνοτροφίας. Άνθρωποι που ανεβάζουν τα ζώα τους το καλοκαίρι στο βουνό και το χειμώνα κατεβαίνουν πάλι στο Θεσσαλικό Κάμπο, δεν μου ζήτησαν παρεμβάσεις ούτε φορολογικές ούτε άλλου είδους. Ένα πράγμα μου είπαν: Κάνε κάτι για το γάλα, για τις τιμές του γάλακτος. Όχι γιατί η τιμή του γάλακτος δεν πρέπει να καθορίζεται στην ελεύθερη αγορά, αλλά διότι σήμερα το μεγάλο πρόβλημα είναι οι παράνομες ελληνοποιήσεις γάλακτος, που μπαίνει από τα σύνορα, πηγαίνει σε βιομηχανίες και αγοράζεται σε πολύ χαμηλές τιμές. Διότι κάποιοι πωλούν προϊόντα και τα βαφτίζουν ως ελληνικά ή φτιάχνουν φέτα, ας το πούμε, υποτίθεται με ελληνικό γάλα -όπως έχουν υποχρέωση από το καθεστώς ευρωπαϊκής προστασίας για να ονομάζεται το τυρί αυτό φέτα- και αυτό δεν είναι φέτα γιατί δεν έχει ελληνικό γάλα ή δεν έχει τη σύνθεση του ελληνικού γάλακτος που χρειάζεται για να ονομαστεί φέτα.

Θα τους βρούμε και ξέρουμε ποιοι είναι. Και αν θέλουμε πραγματικά να προστατεύσουμε τα προϊόντα μας, ειδικά τα γαλακτοκομικά μας προϊόντα, τα τυροκομικά μας προϊόντα, θα πρέπει εκ των πραγμάτων να επενδύσουμε στην ποιότητα. Και η διεπαγγελματική οργάνωση, η οποία ετοιμάζεται για τη φέτα, -αναφέρομαι στη φέτα γιατί είναι η ναυαρχίδα των προϊόντων μας ως προς την τυροκομία- αυτό το σκοπό ακριβώς πρέπει να έχει. Να προστατεύσει συνολικά όλο τον κλάδο, να ανεβάσει τις τιμές παντού και για όλους και να μην επιτρέψει σε κάποιους επιτήδειους να πουλάνε προϊόντα ως δήθεν φέτα, για τα οποία χρησιμοποιούν φτηνό εισαγόμενο γάλα.

Απόλυτη, λοιπόν, έμφαση στην αντιμετώπιση των παράνομων ελληνοποιήσεων. Με όποιον μιλήσετε στον κλάδο αυτό, θα σας πει ότι είναι λίγο πολύ γνωστά αυτά τα οποία γίνονται. Είναι καθαρά ένα ζήτημα πολιτικής βούλησης αυτό. Αλλά είναι και ένα χρέος τιμής το οποίο τουλάχιστον εγώ προσωπικά το αναλαμβάνω απέναντι σε ανθρώπους που κάνουν μία δύσκολη δουλειά και σε ανθρώπους οι οποίοι στηρίζουν βέβαια και την ελληνική ύπαιθρο. Διότι αν χάνουμε ζωικό κεφάλαιο, ήδη έχουμε πρόβλημα με τα χωριά μας που ερημώνουν, καταλαβαίνετε ποια μπορεί να είναι η συνέπεια για ένα μεγάλο κομμάτι, κυρίως των ορεινών μας όγκων οι οποίοι θα μαραζώσουν στην κυριολεξία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ (THESSNEWS): Καλησπέρα, κ. Πρόεδρε. Θα μου επιτρέψετε να επιστρέψω στο σκοπιανό καθ' ότι υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, αν συνυπολογίσουμε ότι και το πιο θερμό χειροκρότημα στη χθεσινή σας ομιλία το λάβατε όταν αναφερθήκατε στο θέμα αυτό και όταν δώσατε τη διαβεβαίωση ότι θα προχωρήσετε σε μία διαπραγμάτευση εξαρχής από μηδενική βάση, αν θυμάμαι καλά τα λόγια σας. Είστε εξαιρετικά σαφής όταν μιλάτε για τα θέματα της εθνικότητας και της γλώσσας. Ωστόσο δεν υπάρχει ίδια ξεκάθαρη τοποθέτηση σε ό,τι αφορά την ονομασία. Η

Νέα Δημοκρατία είναι υπέρ της σύνθετης ονομασίας; Και για να χρησιμοποιήσω και το σλόγκαν το οποίο έχετε λανσάρι από χθες, μπορείτε, θέλετε να πάτε σε μια διαπραγμάτευση, εάν και εφόσον γίνετε κυβέρνηση σε επόμενη φάση από την οποία θα προσπαθήσετε να βγάλετε τον όρο «Μακεδονία» από την ονομασία του γειτονικού κράτους;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Προφανώς και δεν νομίζω ότι υπάρχει κανείς Έλληνας ο οποίος να ήθελε να υπάρχει το όνομα «Μακεδονία» στην ονομασία του γειτονικού κράτους. Αλλά θέλω να είμαι ρεαλιστής: Παρ' ότι αυτό είναι κάτι το οποίο δεν μου αρέσει καθόλου -η σύνθετη ονομασία νομίζω ότι συναισθηματικά ενοχλεί τους πιο πολλούς Έλληνες- το βασικό πρόβλημα σήμερα στη συμφωνία είναι στη γλώσσα και την εθνότητα, όπως σας είπα. Άρα, την επόμενη μέρα, εφόσον έχουμε τη δυνατότητα, το τονίζω, -αυτό το οποίο είπα είναι υπό την αίρεση ότι δεν θα κυρωθεί η συμφωνία- η μεγάλη μάχη -γιατί θα πρέπει να ξέρουμε πόσες μάχες μπορούμε να δώσουμε ταυτόχρονα- θα πρέπει να δοθεί για τη γλώσσα και την εθνότητα. Και να σας πω γιατί: Διότι το όνομα θα ξεχαστεί πολύ γρήγορα την επόμενη μέρα από τη στιγμή που έχουμε αναγνώριση «μακεδονικής» γλώσσας και «μακεδονικής» εθνότητας. Είναι ζήτημα χρόνου μόνο, τελικά η χώρα αυτή να αποκαλείται «Μακεδονία» σκέτο. Εκεί, λοιπόν, είναι η ουσία του προβλήματος και εκεί εντοπίζω εγώ και το πραγματικό πρόβλημα που έχει να κάνει με τον αλυτρωτισμό των Σκοπίων.

ΦΩΤΗΣ ΚΑΛΥΒΑΣ (ΓΝΩΜΗ): Κύριε Πρόεδρε, καλησπέρα. Στη Δυτική Ελλάδα και τη βόρεια Πελοπόννησο, η λειτουργία δυο αυτοκινητόδρομων της Ολυμπίας οδού και της Ιονίας Οδού, εδώ και μερικούς μήνες, ήδη έχει αναδείξει τα ευεργετήματα τέτοιων υποδομών. Αύξηση επισκεψιμότητας, παραγωγική κινητικότητα. Εντούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν πολύ σοβαρές εκκρεμότητες όπως είναι η Πατρών-Πύργου, όπως είναι η νέα σιδηροδρομική γραμμή. Ένα τοπίο δημοσίων έργων ή συγχρηματοδοτούμενων έργων το οποίο εξακολουθεί να καρκίνοβατεί. Και θα ήθελα να ρωτήσω, όχι μόνο για τα δύο συγκεκριμένα έργα που ανέφερα ως παραδείγματα, αλλά στο τοπίο των δημοσίων έργων εκτιμάτε ότι στη χώρα μας μπορούν να υπάρξουν αλλαγές; Η Νέα Δημοκρατία έχει ένα επεξεργασμένο σχέδιο για το πώς μπορεί να επιταχύνει τέτοιου είδους υποδομές;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η απάντηση είναι ναι. Και όπως σας είπα και πριν θα υπάρχει και μια αυστηρή προτεραιοποίηση σε έργα τα οποία είναι εθνικής σημασίας και πρώτης προτεραιότητας για την επόμενη διακυβέρνηση της χώρας. Έχουμε ακόμα λίγα, αλλά σημαντικά κενά, για να ολοκληρώσουμε το δίκτυο των αυτοκινητοδρόμων στην πατρίδα μας. Αναφερθήκατε στο παράδειγμα του δρόμου Πύργου-Πάτρα, νομίζω ότι είναι γνωστό το τι έγινε εκεί και που οδήγησε η κατάτμηση του έργου και η ανάθεσή του σε προτιμητέους εργολάβους της Κυβέρνησης οι οποίοι, στη συνέχεια, φάνηκε ότι δεν ήταν έτοιμοι ή διαθέσιμοι να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Ως προς τους αυτοκινητοδρόμους η μεγάλη μας έλλειψη σήμερα αφορά την Πατρίδα μου την Κρήτη και αποτελεί δέσμευσή μου ο βόρειος οδικός άξονας να ολοκληρωθεί. Και είμαστε ήδη σε συζητήσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση για να εξετάσουμε όλες τις δυνατότητες και όλα τα πιθανά χρηματοδοτικά εργαλεία. Θέλω, επίσης, να πω για τη Βόρεια Ελλάδα -είναι κάτι το οποίο είχα πει και πέρυσι στην ομιλία μου- ότι θα σπάσουμε την απομόνωση των δυο περιφερειακών ενότητων που σήμερα ουσιαστικά δεν συνδέονται με ικανοποιητικούς δρόμους με το υπόλοιπο δίκτυο των αυτοκινητοδρόμων και με το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης. Και αναφέρομαι στην Πέλλα και στη Δράμα. Είναι οι δύο μεγάλες ελλείψεις. Οι δύο μεγάλες περιφερειακές ενότητες που έχουν σημαντικό πρόβλημα πρόσβασης με την Εγνατία Οδό και τελικά με τη Θεσσαλονίκη.

Και μια γενική παρατήρηση σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης. Οι αυτοκινητόδρομοι με συμβάσεις παραχώρησης δρομολογήθηκαν από τη Νέα Δημοκρατία, από την κυβέρνηση του Κώστα του Καραμανλή και ξεμπλοκαρίστηκαν ουσιαστικά μετά τη μεγάλη χρηματοοικονομική κρίση από την κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά. Ολοκληρώθηκαν από τη σημερινή κυβέρνηση η οποία

πολέμησε τη λογική των συγχρηματοδοτούμενων έργων, όχι μόνο με καθυστέρηση, αλλά με μεγάλο πρόσθετο κόστος. Και όλη αυτή η περιπέτεια στοίχισε τελικά στους Έλληνες φορολογούμενους 500 εκ. παραπάνω από αυτά τα οποία ήταν απαραίτητα εάν δεν είχε μεσολαβήσει το καταστροφικό πρώτο εξάμηνο του 2015.

Θα είμαστε σε θέση, σίγουρα, πριν από τις εκλογές να ανακοινώσουμε την προτεραιοποίηση των μεγάλων έργων που θεωρούμε ότι είναι απαραίτητα να γίνουν στη χώρα. Να εξηγήσουμε με σαφήνεια πως αντιλαμβανόμαστε τη χρηματοδότησή τους και να περιγράψουμε επίσης μια διαφορετική φιλοσοφία -για την οποία σας μίλησα ήδη πριν- για το πώς τα έργα στη χώρα θα πρέπει να υπακούουν σε έναν ενιαίο σχεδιασμό. Και ξέρετε όταν μιλάμε για έργα συνήθως σκεφτόμαστε δρόμους και τρένα. Σπάνια μιλάμε για διαχείριση απορριμμάτων, σπάνια μιλάμε για βιολογικούς καθαρισμούς, σπάνια μιλάμε για διαχείριση υδάτων, βασικά έργα υποδομής που έχουν να κάνουν με την προστασία του περιβάλλοντος, τα οποία και αυτά είναι όμως απολύτως κρίσιμα. Και επειδή τα έργα αυτά αναφέρονται σε πολλά διαφορετικά Υπουργεία θα σας δώσω μόνο το παράδειγμα της Μεγάλης Βρετανίας η οποία έχει μια ενιαία αρχή σε επίπεδο Πρωθυπουργού για τον σχεδιασμό των έργων συνολικά στη χώρα. Για να μπορεί να αντιμετωπίσει ακριβώς τέτοιου είδους καταμερισμούς και παθογένειες, οι οποίες έχουν να κάνουν με το γεγονός ότι ο κάθε Υπουργός ή ο κάθε Περιφερειάρχης ή ο κάθε δήμαρχος μπορεί να βλέπει μόνο το δικό του στενό αντικείμενο, χωρίς να μπορούμε να βλέπουμε τελικά τη μεγάλη εικόνα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΛΛΑΤΟΣ (ΘΕΣΣΑΛΙΑ TV): Η συνάδελφος αναφέρθηκε στον κτηνοτροφικό τομέα. Πράγματι έτσι είναι η κατάσταση και εκεί δεν έχει κόστος. Το ξέρετε, σε ό,τι αφορά τους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Π.χ. υπάρχει ένας μόνον ελεγκτής για τη φέτα για Θεσσαλία και Στερεά Ελλάδα που παράγεται το 60% της φέτας. Εγώ όμως θέλω να μείνουμε λίγο στους αγρότες της φυτικής παραγωγής οι οποίοι έχουν πρόβλημα με τη φορολογία εν αντιθέσει με τους κτηνοτρόφους που -όπως είπατε- μίλησαν κυρίως για τους ελέγχους. Η κατάσταση σήμερα στην ελληνική ύπαιθρο και την πραγματική οικονομία που αφορά τον πρωτογενή τομέα, ως βάση της παραγωγικής πυραμίδας, είναι η εξής μετά από τρία μνημόνια και κυρίως μετά από το τρίτο που ήταν και το πιο επιβαρυντικό για τους αγρότες: Έχουμε Φ.Π.Α. 24% στα αγροτικά εφόδια όταν ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κάτω από 10%, έχουμε διπλή φορολόγηση που ισχύει και για τους ελεύθερους επαγγελματίες με τις ασφαλιστικές εισφορές με βάση το εισόδημα. Είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη των 27 που δεν έχουμε φθινό αγροτικό πετρέλαιο. Είμαστε η μοναδική χώρα που έχουμε αυτό το κόστος ρεύματος και ενέργειας και για τις επιχειρήσεις και για τους αγρότες με τον πενταπλάσιο ειδικό φόρο από το μέσο όρο της Ευρωζώνης. Δηλαδή, έχουμε πάρα πολλά ανταγωνιστικά μειονεκτήματα σε ό,τι αφορά αυτό που ονομάζουμε πυραμίδα της παραγωγικής βάσης. Ποιους βαθμούς ελευθερίας έχουμε με βάση τις δεσμεύσεις που έχουμε για 3,5% πλεονάσματα μέχρι το 2022 προς τους δανειστές να αλλάξουμε κάποια από αυτά; Και υπάρχει μια να το πω περιρρέουσα ατμόσφαιρα από την πλευρά της κυβέρνησης ότι έχετε μια κρυφή νεοφιλελεύθερη ατζέντα σε ό,τι αφορά και τον αγροτικό τομέα και τις επιχειρήσεις την οποία δεν την λέτε. Λένε, για παράδειγμα, ότι αυτό που εξαγγείλατε για φορολόγηση κάτω από 10.000 ευρώ με 9%, τον εισαγωγικό φόρο ότι στην ουσία καταργεί το αφορολόγητο αγροτών και κτηνοτρόφων. Είναι μια ευκαιρία να το ξεκαθαρίσετε αυτό. Και εν πάση περιπτώσει ο φόρος στο κρασί θα καταργηθεί;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Να ξεκινήσω από το τελευταίο, το έχω πει ότι ο φόρος στο κρασί θα καταργηθεί. Καταλαβαίνω ότι εκκρεμεί και η δημοσίευση μιας απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας που θέτει βασικά ζητήματα συνταγματικότητας ως προς το φόρο. Στο κρασί ήταν ένας αδικαιολόγητος φόρος, δεν έφερε ουσιαστικά τίποτα στα δημόσια ταμεία, ενθάρρυνε τη μαύρη διακίνηση χύμα κρασιού και επέβαλε και πολύ βαριές γραφειοκρατικές υποχρεώσεις κυρίως στους μικρούς παραγωγούς. Είναι ένας παράλογος φόρος ο οποίος πρέπει και μπορεί εύκολα, χωρίς κανένα ουσιαστικό δημοσιονομικό κόστος να καταργηθεί την επόμενη μέρα.

Προφανώς και ο εισαγωγικός φορολογικός συντελεστής συνδυάζεται με το αφορολόγητο, το εξήγησα πριν. Δεν μου κάνει εντύπωση η ευρηματικότητα της κυβερνητικής προπαγάνδας στη διαστρέβλωση των θέσεών μας. Από εκεί και πέρα το συνολικό πλαίσιο μείωσης της φορολογίας και εισφορών που επιβαρύνει σήμερα σημαντικά τους αγρότες θα ωφελήσει και τους αγρότες.

Θέλω να δω ξεχωριστά -δεν έχω εύκολη απάντηση και θέλω να είμαι ειλικρινής- τι γίνεται με το ζήτημα του πετρελαίου. Γιατί καταλαβαίνω ότι είναι ένα πολύ μεγάλο κόστος. Δεν είμαι έτοιμος να πω κάτι συγκεκριμένο. Αναγνωρίζω απόλυτα, όμως, ότι αυξάνει σημαντικά το κόστος παραγωγής και μας δημιουργεί ουσιαστικά προβλήματα ανταγωνιστικότητας.

Θα πω, όμως, το εξής για τον πρωτογενή τομέα. Η ανταγωνιστικότητα και η μείωση του κόστους παραγωγής περνάει μέσα από τις συνενώσεις και από την άθροιση δυνάμεων. Βλέπω παντού στην Ελλάδα παραδείγματα νέων, υγιών σχημάτων συνεργασίας τα οποία μπορούν, κόντρα στο ρεύμα των καιρών, να αποδίδουν, να εξάγουν και να διεκδικούν καλές τιμές. Για αυτό και λέω ότι είμαι διατεθειμένος να δώσω πρόσθετα φορολογικά κίνητρα για τις οργανώσεις παραγωγών, όταν πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και αντιλαμβάνονται το ρόλο τους ως αυτό που πρέπει να είναι: δηλαδή ουσιαστικά επιχειρήσεις που λογοδοτούν, φυσικά, στους ίδιους τους παραγωγούς οι οποίοι συμμετέχουν.

Είναι πολλές οι προκλήσεις του πρωτογενούς τομέα οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν. Υπάρχουν πολλά χρήματα σήμερα, το γνωρίζετε πολύ καλύτερα από μένα γιατί είστε ειδικός στα θέματα αυτά, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης τα οποία λιμνάζουν. Είναι αδικαιολόγητη και εξοργιστική η καθυστέρηση του υπουργείου στο να τα απορροφήσει. Πρόκειται κυρίως για καινοτόμα προγράμματα που έχουν να κάνουν με νέους παραγωγούς. Προγράμματα που έχουν να κάνουν με εκπαίδευση και κατάρτιση. Το ξέρετε ότι έχουμε το λιγότερο καταρτισμένο δυναμικό στην Ευρώπη αυτή την στιγμή. Αλλά οι νέοι αγρότες διψούν για κατάρτιση και ενημέρωση. Υπάρχουν τεράστιες προοπτικές σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη βελτίωση της παραγωγικότητας μέσα από τη χρήση της τεχνολογίας. Τα πολύ ενδιαφέροντα καινοτόμα προγράμματα τα οποία γίνονται ήδη, θα πρέπει να είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση.

Και βέβαια, χρειάζεται μια ριζική αναμόρφωση του ΕΛΓΑ. Το ξέρετε και εσείς πολύ καλύτερα από μένα. Ένας οργανισμός που, αν θυμάμαι καλά, ο βασικός κανονισμός του ήταν από την δεκαετία του '50. Ο οποίος σήμερα είναι παντελώς ακατάλληλος να ανταποκριθεί σε άλλου είδους καταστροφές που έχουν να κάνουν με την κλιματική αλλαγή. Αυτό είναι ένα πλαίσιο μόνον των θέσεών μας για τον πρωτογενή τομέα. Κρατώ, όμως, το ζήτημα του κόστους του πετρελαίου κίνησης, αναγνωρίζοντας απόλυτα ότι αυτό μας δημιουργεί ένα μεγάλο συγκριτικό πρόβλημα σε σχέση με τους ανταγωνιστές μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΤΡΙΣ):
Κύριε Πρόεδρε, σας άκουσα χθες στην ομιλία σας να κάνετε έναν διαχωρισμό στα δάνεια. Κάποια τα χαρακτηρίσατε ότι είναι δύσκολο να αποπληρωθούν από τους δανειολήπτες και εκεί θα υπάρξει μια μέριμνα από την επόμενη κυβέρνηση. Υπάρχουν, όμως, και τα δάνεια των κακοπληρωτών οι οποίοι στρατηγικά δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους. Υπάρχει και μια άλλη κατηγορία δανείων, κ. Πρόεδρε, και αφορά έξι περιοχές της χώρας, μεταξύ των οποίων και την Ηλεία. Είναι τα λεγόμενα πυροδάνεια. Είναι δάνεια που δόθηκαν με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007 και είχαν, αν θέλετε, και έναν προνοιακό χαρακτήρα. Είχαν δοθεί από την τότε κυβέρνηση, του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Δάνεια σε εκατοντάδες επιχειρήσεις προκειμένου να ανακουφιστούν και -αν θέλετε- να αναστηλώσουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Αυτά τα δάνεια σήμερα είναι, θεωρούνται μάλλον, λόγω της εγγύησης του ελληνικού Δημοσίου, ως πλήρως επανεισπράξιμα και έτσι από τον χαρακτήρα τον προνοιακό που

είχαν, σήμερα έχουν γίνει θηλιά για εκατοντάδες χιλιάδες, μπορώ να πω, δανειολήπτες επιχειρηματίες. Υπάρχει ένα αίτημα από τις τοπικές Αρχές και από τα επιμελητήρια να υπάρξει μια νομοθετική ρύθμιση για αυτά τα δάνεια. Θέλουμε την απάντησή σας πάνω σε αυτό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Θα είμαι ειλικρινής μαζί σας, είναι ειδικό θέμα. Το γνωρίζω, δεν είμαι έτοιμος να σας απαντήσω αυτή την στιγμή για το τι μπορεί να γίνει. Θα το συζητήσω με το οικονομικό μου επιτελείο και με τους συμβούλους μου και θα επανέλθω.

ΤΑΣΟΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΔΗΣ: (ΕΝΑ CHANNEL ΚΑΒΑΛΑΣ): Θέλω να σας ρωτήσω, κ. Πρόεδρε, πώς είστε διατεθειμένοι, αν αύριο γίνετε κυβέρνηση, να αξιοποιήσετε τα τρία βασικά λιμάνια στη Βόρεια Ελλάδα; Γιατί σας ακούω να μιλάτε για την ανάπτυξη και το πώς μπορεί να έρθει αυτή η ανάπτυξη μέσα από μία σιδηροδρομική Εγνατία και πώς η Νέα Δημοκρατία είναι διατεθειμένη να αξιοποιήσει αυτά τα λιμάνια. Είστε υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων, των παραχωρήσεων μέσω του ΤΑΙΠΕΔ, όπως κάνει σήμερα η σημερινή κυβέρνηση;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Τα δύο σημαντικά λιμάνια της Βορείου Ελλάδος, το λιμάνι της Καβάλας και το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, θα πρέπει να ενταχθούν στο πρόγραμμα των συμβάσεων παραχώρησης όπως δρομολογείται σήμερα από το ΤΑΙΠΕΔ. Υπάρχει ένα ερώτημα και θα συζητήσουμε και με το ΤΑΙΠΕΔ, και είναι δική του αρμοδιότητα, αν πρέπει να βγουν και τα δύο λιμάνια μαζί στον ίδιο παραχωρησιούχο ή να πάνε ξεχωριστά. Υπάρχουν επιχειρήματα υπέρ και κατά και των δύο. Σαφέστατα η ιδιωτικοποίηση -μέσα από τη λογική αυτή- των λιμανιών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξή τους. Εξάλλου τα οφέλη από αντίστοιχες πολιτικές τα έχουμε δει -πρώτα από όλα- στον Πειραιά και ελπίζουμε να τα δούμε σύντομα, αν δεν τα βλέπουμε ήδη, και στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Και βέβαια αντίστοιχη λογική θα πρέπει να ακολουθηθεί και για άλλα λιμάνια -όχι μόνο για αυτά τα οποία μπορούν είτε μόνα τους, είτε σε ομάδες να παραχωρηθούν- μέσα από τη λογική των συμβάσεων παραχώρησης στον ιδιωτικό τομέα.

Για τη σιδηροδρομική Εγνατία θα ήθελα να πω κάτι για να είμαστε τελείως ξεκάθαροι. Δεν πιστεύω ότι υπάρχει η δυνατότητα δρομολόγησης σιδηροδρομικής Εγνατίας από την Ηγουμενίτσα μέχρι την Αλεξανδρούπολη. Είναι ένα έργο φαραωνικής διάστασης το οποίο πολύ απλά ξεφεύγει από τις δυνατότητες του τι μπορούμε να κάνουμε. Υπάρχει, όμως, και επιβάλλεται η δυνατότητα να εξασφαλίσουμε τη σύνδεση της Θεσσαλονίκης με την Αλεξανδρούπολη. Κατά την άποψή μου μέσα από μία διαφορετική χάραξη, πεδινή και όχι ακολουθώντας την ορεινή χάραξη, έτσι ώστε να μπορεί το δίκτυο των σιδηροδρόμων να κλείσει από τη Θεσσαλονίκη τουλάχιστον μέχρι την Αλεξανδρούπολη περνώντας φυσικά και από το λιμάνι της Καβάλας και συνδέοντας το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης με τον κορμό του σιδηροδρομικού δικτύου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ): Κύριε Πρόεδρε, θα σταθώ λιγάκι σε αυτό το ζήτημα που προέκυψε με την κτηνοτροφία, γιατί η Ήπειρος είναι κατ' εξοχήν κτηνοτροφική περιοχή, που έχουν ήδη αρχίσει να μειώνονται οι τιμές σε μεγάλο βαθμό που φέρνουν σε απόγνωση τους κτηνοτρόφους οι οποίοι τα κοπάδια τους τα δίνουν μπιτ παρά. Ένα είναι αυτό, κύριε Πρόεδρε, και το ότι προσπαθούν εδώ και καιρό να λειτουργήσει η διεπαγγελματική προστασία, όπως είπατε προηγουμένως και εσείς, της φέτας και βρίσκει απέναντι κυρίως μηχανισμούς και το ίδιο το Υπουργείο αν θέλετε. Ένα είναι αυτό. Και το δεύτερο ζήτημα που ήθελα να σας θέσω, κύριε Πρόεδρε, και έχει άμεση σχέση, γιατί δεν ασχολήθηκε κανείς, με το "αλβανικό ζήτημα". Προσέξτε, το βάζω εντός εισαγωγικών, δεν είναι δικός μου ο όρος, είναι του Υπουργού Εξωτερικών, ο οποίος μόλις είχε λύσει το πρόβλημα των Σκοπίων ήθελε να λύσει και το αλβανικό. Εσείς έχετε καταλάβει τι εννοούσε, τι ακριβώς ήθελε να πει ο Υπουργός Εξωτερικών, ο κ. Κοτζιάς; Και ο κ. Τσίπρας προχθές, εδώ, από το ίδιο βήμα σχεδόν, προσπάθησε να το διασκεδάσει. Θα καθαρίσουμε, λέει, κάποιες πυραμίδες εκεί. Νέα σύνορα θα χαράξουν. Ευχαριστώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κατ' αρχάς, για το πρώτο ζήτημα, της κτηνοτροφίας, απάντησα ήδη. Επιμένω πάρα πολύ στη διεπαγγελματική για τη φέτα. Καθυστερεί αδικαιολόγητα το Υπουργείο. Δεν ξέρω γιατί, δεν ξέρω πώς την φαντάζεται και αν θέλει. Και αν θέλει να βάλει γνωστούς συνδικαλιστές ή εργατοπατέρες, για να κάνουν πάλι τα δικά τους. Επιμένω, όμως, ότι είναι ο μόνος τρόπος να προστατευτεί τελικά το ίδιο το προϊόν από τους άμεσα ενδιαφερόμενους, που είναι οι κτηνοτρόφοι από τη μία και οι παραγωγοί, οι σοβαροί και έντιμοι παραγωγοί φέτας.

Για το ζήτημα των σχέσεων με την Αλβανία, θέλω να θυμήσω ότι ο κ. Κοτζιάς μας είπε ότι θέλει να λύσει και τις εκκρεμότητες με την Αλβανία πριν πάει διακοπές. Ελπίζω να μπορέσουμε να τον στείλουμε σε μόνιμες διακοπές πολύ σύντομα, αυτόν και την κυβέρνησή του, όλους παρέα. Αυτό το οποίο μπορώ να σας πω είναι ότι και για τα ζητήματα αυτά δεν έχουμε καμία ενημέρωση, ως Αξιωματική Αντιπολίτευση. Και δυστυχώς, το Ανώτατο Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής συνεδρίασε μετά από σχεδόν 16 μήνες και αντί να συζητήσουμε σημαντικές, τρέχουσες εκκρεμότητες, τι γίνεται με την Τουρκία, τι γίνεται στην Κύπρο, τι γίνεται στην Αλβανία, αναλωθήκαμε σε μία συζήτηση για το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας, απαραίτητο μιν, το έχουμε προτείνει και εμείς, αλλά σίγουρα δεν είναι αυτήν τη στιγμή το πρώτο ζήτημα, το οποίο πρέπει να συζητήσει το Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Άρα, φοβάμαι ότι και στο ζήτημα της Αλβανίας υπάρχει μυστική διπλωματία. Και προειδοποιώ ευθέως και τον κ. Κοτζιά και τον κ. Τσίπρα να μη διανοηθούν να μας φέρουν προ τετελεσμένων, όπως έκαναν με τα Σκόπια.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, επιτρέψτε μου. Εδώ εγείρεται και θέμα τσάμικο, θα το έχετε ακούσει και αυτό, προφανώς.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δεν υπάρχει τέτοιο ζήτημα. Δεν ξέρω ποιος το εγείρει. Αλλά εάν ο κ. Κοτζιάς έχει διάθεση να δημιουργήσει από μόνος του θέματα εκεί που δεν υπάρχουν, η ευθύνη θα βαρύνει αποκλειστικά τον ίδιο.